

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

K. k. Studienbibliothek Laibach

Inserati:
Enostop. petlivrata (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenu primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Sramota.

Ni dovolj, da Nemci Slovencem pri vsaki priliki kaj odtrgajo, najžalostnejše je, da se dobe tudi med Slovani vedno moške, ki služijo tej nemški nameri. Tako moramo najostreje obsoditi Jagiča, ki je spisal donesek o slovanskih jezikih za Hennebergovo »Kultur der Gegenwart«. Tukaj je Jagič slovansko ozemlje tako omejil, da ga najhujši Südmarkovec ne bi mogel bolj ostrčiti. Jagič trdi, da prebivajo Slovenci na Štajerskem samo južno od Drave, da jih je na Koroškem »samo v nekaterih dolinah« dobiti, Kranjsko jim je še celo privoščil, na Primorskem pa trdi Jagič, da se dobe Slovenci samo med Trstom in Gorico. To je škandal brez primere. Vse Slovence severno od Drave in vse Slovence severno od Gorice, dalje vse prekmurske in ogrske Slovence je »slavist« Jagič uničil. Pravo politično hudodelstvo pa je, da je koroške Slovence tako zmrcvaril, da jih je »samo po nekaterih dolinah« še nekaj pustil. Ali ne škoduje tako pisanje naših »strokovnjakov-slavistov« ogromno slovanskemu narodu? Mi politiki se trudimo in do krvi borimo in pehamo za vsako ped slovenske zemlje, gospodje hofrati in profesorji na katedrih pa pišejo za nemške tvrdke »učene« spise, v katerih uničujejo naše delo. Kajti iz takih spisov zajema širša javnost svoje znanje in svoje nazore o Slovanih.

Sploh je pa Jagič dal slovenskemu jeziku še eno hudo brcu. O našem jeziku pravi namreč zaničljivo, da se ne bo nikdar povzpela do večje veljave in da bo ostal vedno brez pomena. Kdor prebere dotični Jagičev spis, mora slovenščino naravnost zaničevati. Jagič govori o slovenščini kot o nekem čisto izkvarjenem narečju polnem germanizmov. Novejše književne slovenščine Jagič gotovo niti ne pozna — to bi bilo najbrž preveč zahtevati od takega visokega gospoda, ki mu slovenski častivci itak radi delajo komplimente . . .

Neki gospodje slavisti si hočejo pri Nemcih in v »učenem svetu« pridobiti veljavo s tem, da v nič devajo svoje lastne rojake. Mi pa smo zato tukaj, da brez

s rahu takim gospodom v obraz povemo: To je sramota!

Novo, pa vendar staro.

Zanimivo je bilo letos brati božična premišljevanja nasprotnih listov. Vodivno staroliberalno glasilo se topot sploh ni potopilo v lepo božično poezijo, kakor dozdaj redno. Je sicer zadosti značilno, da se tako pomembni praznik krščanstva namenoma prezre, pa ni danes nič več izvanredno; vsaj veliko boljše je nič o tem pisati, kakor pa, kakor n. pr. letos nekateri francoski in nemški svobodni-selni listi, v božičnih člankih osebo Kristusovo poniževati tako, da se upira pero, to samo namigniti. Slovenci tudi niso prav nič pogrešali običajnih fraz o »revolucionarnem Kristusu« in »nazadnjaških fari-zejih«, katere je druga leta staroliberalni dnevnik ob Božiču deval na svoje nekri-tično rešeto.

Pač pa so Božič na svoj način praznovali mladoliberalci ali »narodni socia-listi«, oziroma malkontenti v listih, ki so jim na razpolago. Zmisel božičnih premiš-ljevanj »svobodomiselnega« naraščaja je ta, da so liberalni patriarhi načela narod-no-naprednega programa položili ad acta in svobodno misel pustili mirno zadre-mati. Omladina pogreša boja zoper Rim in vesele gonje na »črne kute«, kar naši Masarykovci smatrajo za bolj važno ka-kor pametno delo za gospodarsko pov-zdigo dežele. Kaj njim mar združenja jugoslovanskih poslancev in podobnih reči, da jim le ne zmanjka zabavljanja proti klerikalnemu nazadnjaštvu. Zato jih hudo boli, da so se v tem oziru pri nas razmere saj na videz nekoliko ublažile. Tako-le preresetujejo »svobodomiselni« malkontenti lasno stranko v božični šte-vilki »Gorenjca«:

»Nič več si ne prikrivajmo! Narodno napredna stranka na Kranjskem je na ro-bu propada. Čitali smo zadnjič v novinah, da je alj da hoče vse učiteljstvo izstopiti vsled znanih dogodkov v Ljubljani iz stranke. Tak korak bi bil za narodno na-predno stranko usodepoln. Edino vez, ki nas je dosedaj vezala z maso naroda na deželi, se odriva od sebe proč na korist ene ali dveh oseb. Govori se, da učiteljstvo na deželi že izvaja posledice: izogiba se

narodnemu in gospodarskemu delu. Neza-dovoljni pa postajajo tudi drugi stanovi, kolikor jih je še pod okriljem narodno-na-predne stranke. Videli smo to pri zadnjih dopolnilnih deželnozbornih volitvah v Ljubljani v splošni kuriji. Razpok, katerih ni malo, je torej toliko, da jih sproti ni mogoče zamašiti.

Taktično zelo slab je bil sklep, da se je narodno napredna stranka pri posled-njih splošnih volitvah nečastno umaknila z dežele v mesta. Prej tako zavedna No-tranjska je danes — kakor se baha »Slo-venec« — najtrdnjše opora klerikalizma. Izgubili smo na deželi vse kmečke man-date. Sedaj pridejo na vrsto mesta in trgi. Tudi tu, kakor nam vsem znano, ni treba mnogo umetnosti, da ne padejo kot zrela jabolka klerikalizmu v naročje.

Zanimiva je ta jeremijada. Da se li-beralno učiteljstvo zlasti na Gorenjskem izogiba narodnemu delu, to že vemo, saj je šlo zadnjič volit soc. demokrate. Tudi ni brez humorja, da »Gorenjec« o tistih mestih, katere je ravno on proglašal vedno za veletrdnjave napredne misli, trdi, da ni »veliko umetnosti treba, da padejo kle-rikalizmu v roke.« »Gorenjec« naposled pozivlja vse, kar še napredno misli, na boj takole:

»Kakor vse kaže, mora biti takrat korenit obračun glede notranje ustrojbe narodno napredne stranke. Nehati se mo-ra takoimenovana diktatura, častihlepnost in lov za mandati. Kako se vendar izvr-šuje program, katerega je lansko leto odo-bril in potrdil zaupni shod cele dežele. Kje je strankin davek, kje krajevni odbor, kje organizacija? Tako ne more iti dalje, si-cer se zna zgoditi, da utoiemo ali pa da nas denejo žive v grob. In pod klerikalno kuto ne gremo nikdar. Naša želja bi bila, da gremo v boj za načela, za dobrobit, za svetinje milega nam slovenskega naroda. Živio, vztrajno delo in vsestranska požrt-vovalnost! Vzklije in zraste naj iz stranke narodna radikalnost z modernim, resnič-no naprednim, demokratskim, svobodo-miselnim in globoko premišljenim gospo-darskim programom!

Zaenkrat si vsak razsoden človek o tej »Gorenjčevci« in njej podobni člankariji v božični številki »Našega lista« ter »No-tranjca« misli to, da, kakor ena lastavica še ne napravi pomladi, tako tudi ta dični

mladoliberalni trifolij ne bo sveta čez noč presukal. Vendar pa se o tem, kako stvari dejansko stoje, mislo nikoli varali. Pre-daleč je liberalni naraščaj zašel v proti-versko strujo in pregloboki so motivi, ki so tudi pri nas izzvali boj načeloma na-sprotnojučih si svetovnih naziranj, da bi se dali premestiti. Da se bo, kar je v li-beralni stranki mlado, grupiralo prejalislej okoli nekega »narodnosocialnega« klofa-štva z očito kulturnobojno tendenco, ni bi-lo težko ugani. Tudi liberalni učitelji bo-do tako storili. »Izven vsake stranke« so zdaj začasno le zato, da bi tem lažje in neovirano delali v tistih pevskih in brah-ih društvih, katera imajo že v rokah, češ, mi nismo ne liberalci ne socialni demokrati in zato nam lahko zaupate. Nam je zgolj za kulturo, za čisto, nestransko, svetlo in samostojno kulturo. Tudi naše ljudi bo-do vabili v svoje kulturne botege, kakor to zadnji čas poizkušajo. Ko bodo dovolj mo-čni, pa bodo vstopili deloma v Kristanovo stranko, deloma v stranko ribniških »narodnih delavcev«.

Mi ostajamo spričo tega čisto hladni. Toliko vemo, da liberalni učitelji ne bodo nobenega naših vlovili na svoj nestrans-karski lim. Čisto odkrito povemo, da si ostrejšje sape od svobodomiselnih »kul-turobojnikov« celo želimo. Nič jim ne branimo, naj se merijo z nami. Zato je brezmiselno zarekovanje nasprotnikov, da pod »klerikalno kuto ne marajo«. Globoko jim bomo hvaležni, če ostanejo junaško tam, kjer so. Načela S. L. S. vendar niso taka, da bi jih kdo sprejel, kakor se menja perilo. Mi bomo, izurjeni v dvajsetletnem trdem boju, z železno doslednostjo in vztrajnostjo delali naprej v smeri, ki si jo je katoliško slovensko ljudstvo začrtalo na svojih treh katoliških shodih. Nobena stvar nas ne more uspavati. Naša načela so taka, da so enako dobra za mir in za boj!

„Dolenjske Novice“ tednik.

Na opetovano izraženo željo se »Do-lenjske novice« z novim letom začno iz-dajati kot tednik. Izhajale bodo vsak pe-tek, tako da dobijo naročniki list v ne-deljo že v roke. Naročnina je za celo leto 3 krone, za Nemčijo, Bosno in druge ev-

LISTEK.

Pismo s Kitajskega. (O. Veselko Kovač.) XXXIII.

Prav kakor da je zločinska roka končala kitajskima vladarjema dragoceno življenje, tako silno je iznenadil ves omi-kani svet sredi novembra meseca brz-ojav iz Pekinga, znaneč, da kitajskega ce-sarja in cesarice-vdove ni več med ži-vimi. —

V prvih dneh se je takoj domnevalo, da je bil cesar mrtev že več tednov, a so prikrivali njegovo smrt iz političnih ozi-rov. To mnenje danes nima več trdnih tal. A je jako dvomljivo, sta-li cesar in ce-sarica res umrla naravne smrti. Trdi se sicer kot precej gotovo dejstvo, da je bil cesar umorjen. Ko je cesarica-vdova ob-upala nad svojim zdravjem, je baje uka-zala zastrupiti mladega cesarja, boječ se, da utegne ta po njeni smrti s svojo nepre-mišljenostjo povzročiti v državi nepre-gledne zmešnjave. Govori se tudi, da ga je minister vnanih zadev Juen-še-ke na svoj račun spravil na oni svet. Za to je imel vzroka dovolj. Pred desetimi leti je rajni cesar Kuang-hsui nameraval na eden mah preustrojiti svojo državo. A za to je

moral prej odstraniti največjo sovražnico vseh reform — cesarico-vdovo. Za to na-mero je zvita žena zvedela o pravem času. Izdajica je bil Juen-še-ke. Posledica vsega je bila znana revolucija v cesarski palači, katere učinek je najbolj občutil mladi cesar: odpovedati se je moral vla-darstvu! Od tačas je bil na dvoru cela ničla. Služiti je moral le za stafažo. Kaj je čakalo izdajico po cesaričini smrti, ako cesar sam prej ne umrje, je vedel vsak, najbolj pa seveda Juen-še-ke sam. Zato-rej je skrbel, tako sodijo nekateri, da ce-sar ni preživel cesarico-mater.

Ali pa je cesarica-mati umrla naravne smrti? Tudi to sedaj še ni gotovo. Saj ni bilo skoraj nič čuti o kakik boleznih. Ce-sarski ukaz sicer govori o hudi neozdrav-ljivi bolezni, a ta se je razvijala prehitro, preveč nenaravno. Bajka je tudi trditev, da je cesarica umrla vsled prevelike ža-losti po umrlem cesarju. Še le prihodnost nam utegne razodeti vsaj nekaj tajnosti, ki so se godile zadnje tedne na cesarskem dvoru v Pekingu. Dasi razni poročevalci že nad deset dni radovedno lazijo okoli »prepovedanega mesta« (kjer je cesarski dvor), vendar se jim ni posrečilo izvedeti še nič gotovega, kaj se pravzaprav godi na cesarskem dvoru. Zadovoljiti se mo-rajo le z raznimi govoricami in številnimi cesarskimi ukazi, ki pa tudi nimajo nič o položaju na cesarskem dvoru. Zadnje dni

je tu razširjena govorica, ki pa utegne biti kolikor toliko resnična, da je tekla na cesarskem dvoru kri in bilo poklanih več visokih dostojanstvenikov. — Pa pustimo vsa ta domnevanja in potrpiamo nekoliko, morebiti zvemo v prihodnjih dneh kaj več gotovega.

Takoj, ko je došla žalostna novica v Tsinanfu, začelo je uradništvo žalovati po svojem cesarju. Podkralj se je z števil-nim spremstvom svojih uradnikov podal v državno malikovalnico, se ondi od ža-losti zgrudil na tla ter plakal kakor otrok. Ko se je po predpisih najokal, so ga okoli-stoječi uradniki s težavo vzdignili in vse-ga potrtega spremili do nosilnice pred ma-likovalnico. — Mandarinu so svoja drago-cena svilnata oblačila zamenili za pripro-stejšimi bele barve. Vsa odlikovalna zna-menja ostati morajo sto dni v skrinji. Istotako tudi ljudstvo kaže svojo žalost v obleki, zlasti pa na pokrivalih; mesto rdečega gumba — višnjeve, črn ali pa bel. Najbolj pa žalujejo brivci, kajti cesarska smrt pomeni tudi smrt njihovi obrti, vsaj za sto dni. Za časa žalovanja po cesarju je Kitajcem prepovedano briti glave. Vse kar je rdečega na ulicah, je te dni izginilo. Celotno rdečje plakati so pobeljeni z apnom. Državne šole so imele v znamenje žalosti tri dni počitnice. Kot dober kitajski patri-jot sem dal tudi jaz na svojem gimnaziju tri dni počitnic. Veselje, ki sem ga povzro-

čil med svojimi dijaki s tem patrijotičnim činom, je kmalu zamorilo globoko žalost po umrlem cesarju. Šolska mladina je pač povsod jednaka!

Prestolonaslednik je princ Pu-ji, šele nekaj nad dve leti staro dete. Da bode mlado veličanstvo prej polnoletno, so mu takoj povišali starost za tri cela leta. Se-daj je torej v šestem letu. Kakor je videti, se človek na kitajskem prestolu hitro stara!

Danes je dospela v Tsinanfu novica, da je tudi novi cesar že umorjen. Utegne biti res, a počitnik zaradi njegove smrti moji gimnazijalci ne dobé. Čas je predrag! Da mi v tem pritrldijo vsi pošteni peda-gogi, sem prepričan.

Na dan cesarjeve in cesaričine smrti je izšlo mnogo cesarskih ukazov, ki so v marsikaterem oziru vrlo zanimivi. Dasi v njih ni vse gola resnica, vendar dobi člo-vek po njih nekaj pojem o uradni kitajski duši. Zato objavim tu po izvirniku nekaj najbolj tipičnih.

»Lansko jesen smo zboleli. — Ukazali smo vsem mandžurskim maršalom ter podkraljem in deželnim glavarjem vseh osemnajstih pokrajin, da poiščejo ve-šči zdravniki in jih nam nasvetujejo. Podkralji iz Kiangsi, Pečili, Hupe, Hunan, Kiangsu in Čekiang priporočili so nam ne-kaj vrlo znanih zdravnikov, kakor Čeng-

ropske države 3 K 50 h, za Ameriko 4 K 50 h. List je torej izredno po ceni in je vsakemu posestniku mogoče si ga naročiti. In na to naročbo vabimo zlasti dolenske gospodarje, katerim bo list v prvi vrsti prinašal podučnega berila, kakoršnega je treba za posebne dolenske razmere. Poskrbelo pa se je, da bo list tudi sicer zanimivo urejevan.

To izdajanje »Dolenskih novic« kot tednik pa je le za poskušnjo — ako se namreč oglasi toliko naročnikov, da list ne bo imel izgube. Dosedaj še nikakor ni zagotovljen obstoj tednika, ker se je še veliko premalo naročnikov oglasilo. Le ako vsi, ki so sprožili in se izjavili za to izpremembo, storé svojo dolžnost, bo mogoče zbrati potrebno število naročnikov. Ako bi se pa vkljub vsemu pričakovanju to ne zgodilo, po preteku dveh mesecev »Dolenske novice« zopet začno izhajati le dvakrat na mesec. Na delo torej — Dolenska naprej!

Slovansko pismo.

»Pri neumnih Slovanih«. — Izgon čeških delavcev. — Jabolčka za češkega pisatelja. — Lužiško - srbski pisatelj umrl. — Društveno življenje na Srbskem. — Češki pivovarnar na Srbskem umrl. — Zopet dva Slovaka obsojena. — Mažarski molitveniki. — Mesnica uradnikov. — Poljaki v Ameriki. — Protialkoholna razstava v Moskvi.

Praški »Hlas Národa« piše: »Poljska Gazeta Narodowa« pripoveduje značilno dogodbico o nazorih, s katerimi prihajajo v slovanske kraje trgovci potovalci iz Nemčije, ki po besedah Bismarkovih nemški državi več koristijo nego najmočnejša armada, ker so najbolj delavni širitelji nemštva. V vlaku na progi Krakov - Bogumin se je usedel neki Poljak k dvema nemško govorečima gospoda; iz govora je takoj spoznal, da eden zastopa veletrgovino s čipkami v Frankobrodu in drugi neko nemško tovarno za konjak. Zastopnika nemških tvrdk sta govorila o načinu, kako delata »kšefte« pri neumnih Slovanih. Ponekod naletita na odpor zlasti v trgovinah, ki so v njih napisli: »Den Reisenden aus Deutschland ist hier der Eintritt verboten!« — Ali vendar — za trjeval je zastopnik tovarn za konjak — posrečilo se mi je odpor neumnega slovanskega trgovca zlomiti in menim, da ako jih bomo dosledno obiskovali in v prvi dobi ponujali ugodne cene, premagamo lahko učinke in posledice bojkota nemških izdelkov. Njegov tovariš je prikimal ter pristavil: »Ja, wir müssen die dummen Slawen weiter besuchen!« — S takšnimi nazori prihajajo torej širitelji nemštva k nam, neumnim Slovanih. Prinašajo nam dve stvari: skrajno preziranje in poželjivost našega denarja. Naši pobratimi Poljaki ne ustrezajo več v takšni meri njih poželjivosti kakor doslej mi. Prepovedujejo celo, kakor se iz zgoraj omenjenih napisov vidi, tudi že vstop trgovskih zastopnikov iz Nemčije v svoje trgovine. In storili so še več, da se iznebijo le-teh širiteljev nemštva. V Krakovu so začeli izdajati list »Slowianin«, katerega program je propagirati trgovsko in obrtniško češko - poljsko zvezo. Izdajatelj lista je gosp. Stanisław Tomaszewski.

Iz tovarn za porcelan v Eisenberku na Saksonskem so bili odpuščenj od službe

glede na protinemiški boj na Češkem vsi češki delavci.

Na ginja in lep način je pokazalo češko občinstvo v Benatkah pri Litomišlu svoje spoštovanje in ljubezen do slavnega češkega zgodovinskega romanopisca Alojzija Jiráseka. Občinstvo v Benatkah je izvedelo, da Alojzij Jirásek potrebuje za svoj dom, zlasti pod božično drevesce večjo množico jabolk. To priliko so porabili nekateri častilci Jirásekovi, priredili so zbirko najkrasnejših jabolk ter so jih poslali pisatelju v Prago. Hkrati so sklenili, da tako storijo vsako leto.

Lužiško - srbsko vejo v Nemčiji je zadela težka izguba. Lužiško - srbski marljivi narodni delavec, katoliški duhovnik Miklavž Andricki je te dni umrl v Žitavi. Že kot bogoslovec v Pragi je bil literarno delaven, nakar je kot duhovnik tem marljivejše deloval med svojim ljudstvom in v lužiško - srbskih listih. Nekoliko let je sam uredoval lista »Lužica« in »Katholski Posol«. V zadnjih letih je sestavljal nemško - srbski slovar.

Zveza srbskih zadrug bo priredila to zimo prvikrat trimesečne podučne tečaje, da vzgoji in izuri tajnike zadrug, ki bodo vodili kmečka gospodarska društva. Prvi tečaj se je že končal z dobrim uspehom. V tečajih se predava zgodovina in načela zadrug, društveno pravo, društveno računovodstvo in korespondenca in potem vodstvo posameznih vrst: kreditnih, nakupnih, mlekarških in strojnih zadrug, ki so se že na Srbskem ustanovile kakor tudi tistih, ki bi mogle z uspehom na Srbskem delovati.

Pretekli teden je v Belgradu umrl ustanovitelj in podpornik srbske pivovarske obrti, Jan Vrabec, ki se je poročil l. 1835. v Sobehradu na Češkem. V Srbijo je prišel leta 1870. in je vzel v najem edino takrat takozvano »malo pivovarno v Belgradu«; pozneje je od delniške družbe to pivovarno kupil in jo razširil. Pred nekoliko leti jo je prodal sedanjim imejiteljem Bajlonovim, katerih pivovarna je sedaj največja na Balkanu. Umrši Vrabec pripada k tistim češkim prosvetiteljem in gospodarskim delavcem na Srbskem, ki so bili v mladi Srbiji ljubeznjivo sprejeti in so pošteno s svojimi izkušnjami obogatili primitivno gospodarsko življenje naroda srbskega.

Budimpeštansko porotno sodišče je pretekli teden obravnavalo dve tiskovni pravdi slovaškega lista »Narodnie Noviny«. Ena je bila radi članka v Černovi ki ga je napisal Andrej Obuch; drugi članek istega lista je spisal Jožef Cipar, ki je v članku pisal o nepravilnem postopanju »služnega« (okrajnega glavarja). Obuchu je sodišče namerilo radi ščuvanja (!) osem mesecev zapora in 800 K globe; Cipar je bil obsojen na tri mesece zapora in 200 K globe.

Za 72. pešpolk (požunski), ki je sedaj v Bosni, so iz Budimpešte poslali 1000 mažarskih molitvenikov. Vobče je znano, da je ta polk čisto slovaški. Ubogi vojaki, kako bodo le iz njih molili? Čudno božično darilo za vojskujoče . . .

Gospodarska zveza poljskih uradnikov, profesorjev in učiteljev v Krakovu je te dni otvorila prvo svojo mesnico v Krakovu: Cene mesa so znatno nižje nego v drugih mesnicah. Razložek pri kilogramu ledvične pečenke znaša 80 vinarjev, pri kilogramu govejega mesa 28 v, pri telečjem mesu 30 v. V mesnici uradnikov

je takšno meso, kakršno je v drugih mesnicah prve vrste. V kratkem bode gospodarska zveza otvorila še dve mesnici.

Po najnovejšem štetju Poljakov v Ameriki, ki ga je izvršil poljski duhoven Václav Kruzski, pisatelj dela »Zgodovina Poljakov v Ameriki«, nahaja se v Severni Ameriki 2 milijona 200 tisoč Poljakov. To štetje je bolj natančno nego uradno, ker ameriški uradniki so pri ljudskem štetju vse Poljake, ki so se poročili v Ameriki vpisali za Amerikance, druge zopet so vpisali za Avstrijce, Pruse ali pa Ruse, kakor so pač naznanili, iz katere države da so. Največ Poljakov je v teh državah: Pensilvanija, New York, Jelinois, Michigan, Wisconsin, Massachussets. Izmed ameriških mest največ Poljakov ima Chicago, namreč 300.000, torej več nego Lvov in Krakov skupaj.

V Moskvi se je dne 19. decembra slovesno otvorila protialkoholna razstava, ki jo je priredilo moskevsko »Občestvo narodnih čtenij«. Razstava obsega vse naprave, ki osvetljujejo razna vprašanja, ki so v zvezi z alkoholom. Nahajajo se tu modeli, fotografije, slike, načrti, kartogrami, diagrami, lepaki, pozivi in dr. V prvih dveh dvoranah so izloženi podatki o alkoholnem vprašanju vobče. Zanimiv med drugimi je zgodovinsko-bibliografični oddelek obsegajoči podatke o literaturi in postavah glede na alkoholne pijače na Ruskem začeni od leta 1708; v tem oddelku so tudi zgodovinske ilustracije borbe s pijanstvom. Vse gradivo občnega značaja je razvrščeno na skupine: izdelovanje in uživanje alkoholnih pijač v glavnih državah in mestih evropskih. Dalje so tu podatki o škodljivosti alkohola v vsakem pogledu. V oddelku boja s pijanstvom so podatki o raznih zdraviliščih za alkoholike v tujini in na Ruskem; izloženi so tu uspehi zdravljenja alkoholikov s pomočjo hipnoze in drugimi sredstvi. Zanimiva je zbirka kemičnih priprav in analiz za proizvodnje poizkusa z alkoholom v učnih zavodih, da se učenci prepričajo o škodljivosti alkohola. V istem oddelku so tudi podatki o delovanju društev zmernosti na Ruskem in v tujini.

Tedenski pregled.

Gospoška zbornica se je pečala z začasnim proračunom. Grof Franc Thun je tudi priporočal ustanovitev laškega, slovenskega in drugega češkega vseučilišča. Laško vseučilišče bo v Tridentu.

Slovincem je vlada zadala zopet nov zahrbtni udarec. Imenovala je za Kranjsko tretjega deželnega nadzornika, Nemca, v osebi g. Belarjevi. Imenovanje je nepotrebno in krivično, imenovanec pa nesposoben. Vzrok je ta, da okrepi nemške glasove v deželnem šolskem svetu in sploh nemštvo na Kranjskem. Delalo se je vse zahrbtno. Dež. predsednik Schwarz je to pospeševal in zato je zaslužil, da jo odkuri iz dežele.

Deželni odbor je poslal na ministrstvo protest. Protestiral je tudi občinski svet ljubljanski. Javni shod so pa sklicali na Savi, da najostreje nastopijo zoper to nesramnost.

Tudi za Štajersko je bivši minister Marchet ustvaril tako mesto za nepotrebno nemškega šolskega nadzornika. Na Koroškem pa je imenovan za deželnega šolskega nadzornika nemški nacionalc Hans Benda. Same klofute!

stola silno važna, prepustiti ga moramo neposredno svojemu nasledniku. Dobili smo od svoje svete matere ukaz, da imenujemo Pu-ji, sina princregenta Tse-fung, svojim naslednikom. Novi cesar¹⁾ je razumen, poln ljubezni do starišev in do brotljiv; zato bo lahko izpolnoval svoje dolžnosti in v zadovoljnost naše svete matere vrlo vladal državo. Civilni in vojaški mandarin v Pekingu in v pokrajinah, napnite vse svoje moči in vestno opravite vse zadeve, objavljene v prejšnjih ukazih, da bo mogoče čez devet let vpeljati ustavo: to želi naša duša v Nebesih . . .

Kar se tiče žalovanja, veljajo nekdanja stara določila.

Ali ni ginja ta labodja pesem kitajskega cesarja ? ! — — —

Kmalu potem je izšel ta-le ukaz cesarice-materc:

»Velimo knezom N. N. (sledi deset imen), da se sporazumejo glede na način, kako prirediti pogreb cesarja Kuang-hsü. Vbogajte.«

Tej kratki odredbi je takoj sledila ta-le:

»Rajni cesar Mu-džung (Tung-dže) ni imel nobenega sina. Zato smo takoj po smrti cesarja Tung-dže objavili cesarski

¹⁾ Otok šestih let !

Krščansko učiteljstvo je na zborovanju sklenilo, da začne s podrobnim delom med ljudstvom. Liberalno pa je izjavilo, da ne pripada nobeni stranki in da bo le širilo kulturo, ki bo učila otroke, da naj že na zemlji imajo nebesa. Torej kakor socialni demokrati!

Leto 1908 zaznamuje povsod napredek katoličanov. Znanstveno delovanje katoličanov je najbolj živahno; v socialnem oziru so povsod katoličani prvi. Versko mišljenje je povzdignil evharistični kongres v Londonu.

V Selcah na Škofjo Loko so otvorili krasen dom in ustanovili izobraževalno društvo. Tudi za Moste ter Novi Vodmat pri Ljubljani se je ustanovilo katoliško izobraževalno društvo.

V južni Italiji je grozovit potres napravil velikansko škodo. Več mest in vasi je porušeni, tudi Mesina in Redžo sta porušeni. Mrtvih je nad stotisoč.

V ruski dumi je govoril Izvoliski o aneksiji Bosne in Hercegovine. Izjavil je, da Ruska noče vojske, in da zoper aneksijo tudi ne more ugovarjati.

Jugoslovanski železniški uradniki so si ustanovili samostojno organizacijo s češkimi in poljskimi železniškimi uradniki.

Na Štajerskem je začel izhajati nov list »Straža«, ki izide trikrat na teden.

Godovi prihodnjega tedna:

Nedelja, 3. januarja: Genovefa.
Ponedeljek, 4. januarja: Tit, Izabela.
Torek, 5. januarja: Telesfor, Simeon Stolpnik.
Sreda, 6. januarja: Sveti trije kralji.
Četrtek, 7. januarja: Valentin, Suapin.
Petek, 8. januarja: Severin, Bogoljub.
Soboto, 9. januarja: Julijan, Bazilisa.

DARILA ZA NAŠE VOJAKE V BOSNI.

Iz Sarajeva poročajo: Obmejnimi četam so 28. dec. razdelili 40.000 K božičnih daril. Razdeli se še 130.000 K. Razun tega so na kolodvorskih skladiščih že ogromne množine živil, oblačil itd.

ANGLEŠKI GLAS ZA ANEKSIJO BOSNE IN HERCEGOVINE.

Londonski »Daily Graphic« piše: Od vseh strani se priznava, da aneksija Bosne in Hercegovine ni drugo nego izprememba imena, ki ni nikomur škodovala in nahaja kar se zamore reči, je, da je bila napčno vprizorjena. Ako je to umevanje v nasprotju z odškodnino oziroma odškodninami, ki se zahtevajo od Avstro-Ogrske, potem ni težko uvideti, na koga pade odgovornost za vse sedanje nevarne zmešnjave.

DANSKA POMNOŽUJE VOJNO MORNARICO.

Iz Kodanja poročajo: Uradni list je priobčil zakonski načrt, s katerim se danska vojna mornarica podvoji.

MUČENJE V MAROKU.

Poveljnika bivšega maroškega sultana, Mulej Mahomeda, so vojaki sedanjega sultana mučili ravno na grozen način. Prerezali so mu navskrižem dlani in natrosili sol v rani. Nato so prste tako trdo z dlanimi povezali, da jih ne bo mogel več rabiti. Nato so ga posadili na mulo, ga peljali skozi mesto in ga mučili po udarcih s palicami, da je neprenehoma klical: »Živio novi sultan!«

ping-kiung (sledi še več drugih imen) in še več drugih. — Ti so tekom leta prišli v Peking zdraviti nas. Toda kljub temu, da smo vžili njih zdravila, se nam do danes ni obrnilo nič na bolje. — Zadnji čas pa se nas je lotila velika slabost. Čutimo neprestano utrujenost, udje so kakor iz svinca, naduha nas tare, od časa do časa nas nadleguje hud kašelj; prebava je slaba in mrzlica nas trese ter ne moremo ne jesti ne spati, bodisi podnevi ali ponoči. Ker nam pojemaajo moči od dne do dne in ne moremo več nositi težavnega državnega bremena, smo silno žalostni in nam je nepopojno hudo. — Kljub temu brezupnemu položaju velimo iznova vsem oblastem v državi, da kar najhitrejšje pošljejo večjih zdravnikov v Peking, nič ne dé, so li dostojanstveniki ali ljudje iz preprostega ljudstva. Naj se hitro oglasijo v naši palači in nas takoj (sic!) ozdravijo. Če se bo posrečilo kakemu zdravniku, priporočnem od mandarina, ozdraviti nas kar najhitrejšje (sic!), obdarovali ga bomo cesarsko, ali ga pa pozdignili visoko v dostojanstvu. Ob enem bo tudi mandarin, ki je zdravnika priporočil, izvanredno obdarovan.

Upamo, da bodo vsa oblastva prav razumela to naše povelje.

Spoštujte ta ukaz.«

Takoj nato je izšel sledeči ukaz:

»Ko smo zasedli prestol, bila je naša sveta mati (cesarica-vdova) jako ljubeznjiva z nami. Podučevala nas je v političkih zadevah in tako je bil ta čas vladarstva brez posebnih trudov in težav. Potem pa je prepustila vso vladno nam samim. — Od takas smo vodili vse politične posle po vzorcu svojih prednikov, častili Nebo in ljubili narod. Vseh teh 34 let vladali smo svoj narod po navodilih svoje svete matere, s tem edinim ciljem, da postane kitajska država mogočna. Sprijaznili smo pogane s kristjani, ustanovili mnogo šol, preustrojili vojaštvo, pospeševali obrt in kupčijo, izboljšali postave in pripravili ustavo, da bo moglo ljudstvo uživati mir in srečo. Vselej, ko so povodnji in suše opustošile naše pokrajine, razdelili smo takoj toliko pomoči v denarju, kolikor so zahtevali podkralji in deželni glavarji. — To leto so obiskale Pečili, Mandžurijo, Hunan, Hupe, Huangtung, Tukien i. dr. razne nezdode. Ko nam pridejo na misel bede in tuge ljubljene naroda smo silno žalostni in potrti ter ne moremo ne jesti ne spati. — Več let smo bili že prav rahlega zdravja. Od lanske jeseni sem pa smo bolni. Do danes nas bole želodec, obisti, noge itd. Od dne do dne postaja bolezen hujša, tako da ni nobenega upanja več, še kdaj ozdraveti. Mar ni to volja Neba? — Ker je zadeva pre-

ukaz, češ, da kakor hitro dobi cesar Kuang-hsü, ki je ravnokar umrl, moškega potomca, se bo ta smatral posinovljencem cesarja Tung-dže. — Toda cesar Kuang-hsü je umrl brez sina. Zatorej moramo odrediti, da se smatra Pu-ji, sin princregenta Tse-fung, posinovljencem rajnega cesarja Tung-dže in naslednikom rajnega cesarja Kuang-hsü. Vbogajte.«

Skoro ob istem času je izšla ta-le lakonična odredba cesarice-vdove:

»Velimo, da postane Pu-ji, sin princa Čuin,¹⁾ kitajski cesar. Brezpogojna pokorščina tej odredbi!«

Nato še ta ukaz cesarice-vdove:

»Sedajna doba je polna težav, novi cesar pa je še mlad. Poprijel se bode z vso vnmemo učenja raznih znanostij. Princ-regetna Tse-fung (Čuin) imenujemo cesarskim nadzornikom čez vso Kitajsko. On ima popolno oblast v vseh državnih, civilnih in vojaških zadevah. Le tupatam mora nas prositi za navodila, da bode ravnal tem varnejše. Ko novi cesar doraste in postane izkušen, bode sam vzel državna krmila v roke. Vbogajte!«

Takoj drugi dan, t. j. 15. novembra, oglasil se je novi cesar in izdal sledeči ukaz:

¹⁾ Družinsko ime za zgoraj imenovanega Tse-fung.

Nemški Trst

je ob novem letu pijan, kakor razvidimo iz »Freie Stimmen« z dne 30. decembra. Avstro-nemcem je prineslo jubilejno leto med drugim predrzno izzivanje na Ptujem, naskok v Ljubljani, laško streljanje na dunajski »Alma mater«, ki je osem dni odmevalo v Trstu, itd., itd. Jubilejsko leto so hoteli nemški narodi proslaviti s tem, da uničijo vse, kar je še nemškega v stari vzhodni mejni grofiji Babenbergov. Za Nemce od nikoder pomoči! Grozno! (Niti protestantovski propagator Pogatschnigg jim ne more več pomagati! Gorje! Op. stavca.) Edina rešitev, edina nada je v ojačenju združne obrambene misli. In to je vesela točka. Predvsem »Südmärk«: 600 moških, nad 300 ženskih članov, dorastek 150, dohodki 3.000 kron. »Nemški dom« (»Deutsches Haus«) ima letos 8.000 ustanovnih dohodkov, zaklad znaša že 50.000 kron. »Nemško politično društvo« napreduje. »Zveza za nemško šolo v Škedenju« je obhajala 4. božičnico v razširjenem poslopu, kjer ustanovi »Südmärk« otroški vrtec. Nemštvo, dozdaž žrtvovano iredenti in Slovanom, iznova vzcvita, nemški hrast, zasajen pred 1000 leti na Krasu, ozeleneva in ne bo ga podrla ne »bindišarska« burja, ne laški »široko«. Lahi, ki smatrajo Trst že za del svojega zedinjenega kraljestva, hočejo 25.000 tržaških Nemcev zaušiti, Slovenci jim pomagajo. Dobivajo sredstva iz kraljestva, da bi pregnali Nemce z domače grude (!). Strah pa mora biti Nemce slovenskih uspehov, ki jih provzročajo štirje narodni denarni zavodi in trdna organizacija. Poleg tega podpora, ki jo vlada naklanja Slovincem (!), ki imajo svoj razsežni, čeprav neokusni »Narodni dom«, dočim bodo Germani še precej let morali ostati brez »Nemške hiše«. Slovanom se zde nemška vrata do južnega morja za njih vseslovanske načrte menda prenevarna, zato naj nemška predstraža v Trstu čimprej izgine, da se Slovanji potem toliko lažje lotijo Italijanov. Trst pa ni Mons Vesuvius Gotov, Trst je južna prednja straža velikega, nepremagljivega naroda. Nemci si morajo prizadevati na vso moč, da zopet pridobe, kar so izgubili in da obdrže celoto, če pa bi usoda hotela, da častno padejo s stražo. — Fiat voluntas ultima!

Jesenške novice.

I. Za slovensko vseučilišče je manifestiral na novega leta dan ljudski shod v »Delavskem domu« na Savi. Med Černič je živo opisal krivice, ki se gode slovenskim dijakom na nemških visokih šolah v Gradcu in na Dunaju in je jasno dokazal, da ima tudi slovenski narod pravico do svoje visoke šole. Protestiral je shod tudi zoper imenovanje nemškega šolskega nadzornika za Kranjsko in soglasno sprejel sledeče resolucije: Ljudski shod na Jesenicah dne 1. prosinca 1909.: 1. obsoja barbarsko početje nemškega burševstva na avstrijskih visokih šolah, obsoja pa tudi vlado in njene organe, ki nimajo poguma in moči, napraviti konec tem škandalom; 2. protestira odločno proti italijanskemu vseučilišču v Trstu in zahteva od vlade, da vsaj istočasno z italijanskim vseučili-

ščem ustanovi tudi slovensko v Ljubljani in tako ugotovi zahtevi celega slovenskega naroda; 3. v ta namen pozivlja vlado, da s stipendijami omogoči pridnim in talentiranim slovenskim dijakom, da se posvetijo izključno svojim študijam, da zamorejo potem prevzeti profesorska mesta na slovenski visoki šoli v Ljubljani; 4. tudi naj vlada prizna na univerzi v Zagrebu napravljene izpite za veljavne v tej državni polovici; 5. svari vlado pred tem, da bi ugodila predlogu dunajskega profesorskega zbora glede zasedanja dunajske slovenske stolice z Nemcem Bernerjem, ki niti ni slovanski jezikoslovec, ter s tem izpolnila zahrbtno namero, odpraviti slovensko stolico z dunajskega vseučilišča; 6. pozivlja in roti slovenske poslance v »Narodni zvezi«, da posežejo tudi po najhujših sredstvih in ne odnehajo prej, dokler ne izsilijo slovenske visoke šole v Ljubljani ter tako rešijo slovenske diake neznosnega pekla na Dunaju in v Gradcu in na ta način prinese slovenskemu narodu zadoščenje za dolgoletne krivice in sramotenja; 7. protestira končno kar najodločneje proti nepotrebnemu in nepostavljemu imenovanju tretjega šolskega nadzornika za Kranjsko in prosi slovenske poslance, da korenito obračunajo z onimi, ki so povzročili to zlo.

Idrilske novice.

I. Umret sem prišel domov, rekel je pred štirimi tedni pokojni gospod Josip Strnad prijatelju, ko sta se pozdravila ob prihodu v Idrijo. Vedeli smo, da ga izgubimo, a da se bo tako naglo poslovil od nas, v začetku nismo mislili. Preselil se je v domači kraj v nadi, da okreva ali si vsaj podaljša življenje. Želel je priti že davno preje, ker je bolehal več let, a ni mu bilo mogoče, sedaj je prišel prepozno. Pokojni gospod kapelan Josip Strnad je bil rojen v Idriji leta 1867, kjer je tudi novo mašo leta 1893 kot novomašnik tržaške škofije obhajal. Služboval je kot kapelan v Preloki, Jelšanah, zadnjih deset let pa kot ekspozit v Podgradu. K pogrebu, ki je bil 28. decembra dopoldne, je prišlo deset duhovnikov, devet jih je bilo iz idrijske dekanije, gospod A. Abram pa je prišel iz oddaljenega St. Petra na Krasu. Preživela je sina duhovnika 72letna mati, ki jo je zadel pred petimi leti mrtvoud in je od tedaj le v postelji. Pomenljivo je, da je z rajnim Strnadom šel v večnost tretji in zadnji idrijskih novomašnikov leta 1893. Vsi trije, Strnad in prej umrla kapelana ljubljanske škofije F. Božič ter Raf. Vinčler, so bili žrtve jetike. Naj počivajo v miru!

I. Ljudsko gibanje. V preteklem letu je bilo rojenih v Idriji 168, umrlo pa je 148 oseb. Poročenih je bilo 33 parov.

I. Zadržno gibanje je tudi lepo napredovalo v preteklem letu. Krščansko gospodarsko društvo je imelo prometa 247.341 K 35 h. Blaga je prodalo za 1538 K več, nego lani. Zadržnikov je bilo koncem leta 554. Ljudska hranilnica in posojilnica je imela nad 300.000 K prometa. Natančnejše poročilo bomo podali, ko se bodeta vršila občna zbora.

I. Občinskega tajnika, znanega Julija Novaka, je gerent Zazula odstavil od tajništva in časti občinskega uradnika. Julčetovi napadi v »Narodu« na gerenta ni-

kakor niso povzdigovali ugleda občinskega urada, kateremu načeljuje gerent. Svet nima uradnega predstojnika, ki bi bil količaj drugače ravnal, kakor je storil gerent, če bi njegov podložnik delal po vzgledu Jul. Novaka.

Grozen potres v Južni Italiji.

Listi objavljajo čedalje groznejše podatke o nesreči, ki je 28. decembra zjutraj zadela severovzhodno Sicilijo in zapadno Kalabrijo. V kratkih minutah je grozen potres spremenil od narave oblagočarjeno ozemlje, večje od Kranjske, v eno samo veliko pokopališče. Starodavne evbejske naselbine, tri tisoč let stare ponosne Messine ni več! Reggio di Calabria je zginilo s površja zemlje! O stotinah trgov in vasi pričajo le še podrtine in pogorišča, da so bili. Na stotisoče ljudi je neprijazna smrt iz jutranjih polusanj s trdo roko posadila v — večnost. Na tisoče težko ranjenih žena in otrok, mladeničev in mož zdihuje pod ostrim zimskim nebom, brez strehe, brez zdravil, brez hrane v nepopisnih bolečinah. Na tisoče družin tava brez strehe, brez obleke okoli grobov svojih milih. Kdo bi ne obupal!

In vendar italijanski narod, to žilavo, v svojih strasteh nebrzdano, v trpljenju vajeno ljudstvo ne obupa! Ne bo zapustilo strašnih, a tako dragih tal ter se izselilo v prijaznejše kraje. Tako čudovita je ljubezen do domovine! S pomočjo bratov, s pomočjo celega civiliziranega sveta bo zopet zgradilo svoja — mravljišča, če prav se more bati, da mu jih vulkanske moči čez leto dni morda že zopet pobero, kakor so jih že tolikrat.

Pariška izdaja »New York Herald« govori o 200.000 mrtvih in ranjenih v Siciliji in Kalabriji. Londonski listi pišejo celo, da je samo mrličev toliko. Celi kraji so docela uničeni, ne da bi ostal le en človek živ!

V Messini še vedno gori. Ulice so pokrite z velikanskimi kupi podrtin, pod njimi pa pokopana polovica prebivalstva. Dve tretjini častnikov in vojaštva je zginito. Glavna cev vodovoda je počila. Finančna vojašnica je popolnoma porušena, 170 finančnih stražnikov je ranjenih; koliko je mrtvih, še ni dognano. Od 280 železniških uslužbencev jih je osem sposobnih za službo. Večina jetnikov, ki jih je bilo 276, je ušlo in ropa med razvalinami. Od 60 občinskih svetnikov sta le dva rešena. Pogrešajo tudi francoskega konzula. Angleški in ruski mornarji delajo z mrzlično naglostjo, da rešijo nesrečneže, ki še ječe, od vseh strani zaprti v podrtinah. Dne 30. decembra ob 9. uri zvečer je ravnatelj opazovališča na Etni zapazil nov suneč.

Iz Reggio di Calabria prihajajo prvi begunci v Monteleone ter pravijo, da je mesto razrušeno. Del mesta ob morju je zginit v valovih. Mrtva sta župan in poslanec Tripeti. Oklopnica »Napoli« se je usidrala v pristanišču, da pomaga reševati.

Dve tretjini mesta Palmi sta uničeni. Koliko je žrtev, še ni dognano. Tudi Seminara je razrušena. Tu je našlo smrt 1500 oseb. Mnogo so trpela mesteca Sinopoli, San Procopio, Riporto.

Še isti dan je zagledal beli dan sledeči ukaz:

»Še tako mladi, imeli smo trdno upanje, da bo nas cesarica-vdova Tse-hsi podučevala v državnih znanostih, da nam bo pozneje mogoče skazati se vredne njegove velikega zaupanja, ki ga je stavila na nas. Nadejali smo se, da bo njeno Velikanstvo zopet okrevalo državi v neizmeren hasek. Toda žal, mesto da bi se njeno zdravstveno stanje boljšalo, je postajalo vedno slabše. Vest pa, da je 21. tega meseca (14. novembra) cesar preminol, jo je tako potrla, da je preminola tudi ona 22. t. m. ob dveh popoldne. Naša duša je silno potrta vsled tega in velimo, da se žaluje po njej 27 dni. Mi sami pa bomo žalovali po rajni cesarici stari materi celih trideset mesecev. Naša dolžnost je, pečati se pridno z državnimi zadevami. Ravnali se bomo vestno po ukazih, ki smo jih prejeli, da s tem razveselimo duha rajne cesarice, ki je sedaj v nebesih.«

Zanimiv je še slednji cesarski ukaz, ki je izšel 19. novembra.

»Prejeli smo od svojih ministrov spomenico, v kateri se nas opozarja, da bi triletno žalovanje za cesarjem utegnili povzročiti v državni upravi nepregledne sitnosti. Zato nas prosijo, da bi žalovali le 27 dni. Ko smo čitali to spomenico, polastila se nas je neizmerna žalost. Rajni cesar Kuang-hsi izročil nam je tako dra-

Pripovedovanja očitvecev.

Visok mornariški častnik pravi, da vlada ne more vedeti, kako strašanska je katastrofa, ker ni dobila, razum v našem listu priobčenih, nobenega uradnega poročila. Lahko se pa trdi, da je v Messini polovica prebivalstva mrtva ali težko poškodovana. Mrličev šteti ni mogoče. Mnogo stotin jih je pod razvalinami, na stotine jih plava po morju. Vhod v pristanišče je pokrit z mrtvimi trupli. Dne 30. decembra so jih več sto pokopali in že se jih je prikazalo zopet na stotine na površini vode. Vse to so žrtve razburkane plime. Mnogo trupel plava daleč zunaj po visokem morju; med njimi se gostijo morski volkovi. Ko bodo pregledali listine o ljudskem štetju, bo mogoče dognati število žrtev, — če bo to mogoče. Kajti mestne hiše v mestih Palmi, Bagnara, Reggio in Messina so zgorele in z njimi vsi spisi.

Bagnara je zgorela kakor kup slame. Palmi je kup podrtin, ki krije tisoče mrličev. Dosedaj so vojaki tam odkopali tri tisoč mrtvih ter jih položili v skupen grob. V San Eufemiji je ostalo živih le kakih deset oseb. Messina je izumrla. Mnogo tisoč telegramov, ki so prispeli v Messino, je shranjenih v arhivu, ker so naslovljeni mrtvi ali se ne ve za nje. Kar se je ljudi rešilo, trpijo od gladi, mraza in bolezni. Velikanske skale so zaprle pristanišče. Oblastva so onemogla. Roparji in morilci divjajo kakor hijene med grobovi.

Vsa obal Kalabrije je postala ravna, siciliska obal je raztrgana in razklana. Zemlja krog Reggio se je za več metrov udrla. Vsi svetilniki so izginili v valovih. Zaklade italijanske banke in podružnic v Reggio in Messini so vojaki rešili na vojne ladje. Od uradnikov dveh podružnic je ostalo le pet živih. Mnogim se je omračil duh. Neki mož je zagrabil dva samokresa ter se ustrelil, kričé: »V Messini se ni prav nič zgodilo!« Neki vojak, ki so ga rešili, se je napotil iz Messine v Arcereale ter prehodil v besnosti devetdeset kilometrov v enajstih urah. V Messini, Reggio in Palmi nimajo pitne vode, ker so vodovodi popokali.

Dvanajst strašnih ur.

Kapitan parnika »Therapia«, ki je pripeljal iz Messine 620 beguncev, med njimi 102 lahko in 10 težko ranjenih, pripoveduje, da je grozota trajala celih dvanajst ur. Ko je parnik prispel v Messino, so začeli obupno vpitje. Izkricali so mornarje, da so pomagali, kar se je dalo. V neki šoli je zmastilo vseh 120 otrok. Med vožnjo v Neapolj je neka žena na parniku porodila. — Med potresom je lilo kakor iz škafe. Reševanje je bilo težavno, ker ni bilo dobiti orodja za odkopavanje. Iz podrtin je švigal ogenj na mnogih krajih. Kmalu po katastrofi so ruske vojne ladje izkrcale svoje moštvo, ki je naporno reševalo ter delilo med ubogo ljudstvo hrano in obleko. — Vse vasi ob sicilski obali okrog Messine so zginitle v morju.

Kralj in kraljica na mestu nesreče.

Kralj Viktor Emanuel, kraljica Elena in ministra Orlando in Bartolini so se dne 30. decembra pripeljali v Reggio di Calabria ter obiskali ranjence. Kralj se je vse del v čoln ter si ogledal vso opustošeno obal. Brzjavil je ministrskemu predsedniku, da je Reggio di Calabria v istem ža-

»21. dne, 10. meseca (po naši štetvi 14. novembra) okoli šestih zvečer izdihnil je naš cesar Kuang-hsi in šel v Nebesa. Z velikim spoštovanjem smo prejeli od svoje svete matere, cesarice vdove ukaz, da zasedemo cesarski prestol kot naslednik rajnega cesarja in postanemo kitajski cesar. O tej priliki nas navdaja nepopisna žalost. — Vemo, da je rajni cesar Kuang-hsi skozi 34 let prav dobro vladal Kitajsko. Točno držéč se postav, ki so jih izdali njegovi predniki in ravnooč se po navodilih naše svete stare matere, bil je pazen, pravičen in skrben v vsem svojem poslovanju. Ljubil je narod, nastavljal dobre in vestne uradnike, zboljšal vse postave in prenovil Kitajsko, in glej! naenkrat je umrl. To je, kar nas napolnjuje z silno žalostjo in smo prepričani, da vsi izredno žalujejo po njem.

Toda mi smo še jako mladi. Uvažujoč veliko važnost vladarskih dolžnosti, opirali se bomo na pomoč vseh civilnih in vojaških mandarinov v Pekingu in zunaj v provincijah in trdno upamo, da nas bodo oni vestno podpirali v vseh uradovanih. Tako bo imela Kitajska mir v vseh pokrajinah.

Ukažemo vsem podkraljem in deželnim glavarjem, da blagovolijo dobro vladati Kitajsko, ki je v veliki nevarnosti. Naj ljubeznjivo občujejo z ljudstvom in vestno rešujejo vse upravne zadeve. Če store vse

to, smo trdno prepričani, da bode duša našega rajnega cesarja, ki biva sedaj v nebesih, popolnoma zadovoljna in naše nade se bodo istotako izpolnile.

Kar se tiče žalovanja po rajnem cesarju, je bila njegova lastna želja, da trajajo samo 27 dni. A ta doba je prekratka. Želimo, da se žaluje po njem tri cela leta; tako pokažemo svojo ljubezen po rajnem prebлагem cesarju.

Velimo, da se tekom treh let žalovanja opuste vse svečanosti, katerim bi imel cesar osebno prisostvovati, izvzemši praznik božanstva Neba in Zemlje. — Želimo, da se zbero vsi visoki mandarinji in svrhu posvetovanja o tej zadevi. Naša želja je, da se udeleži žalovanja po našem rajnem cesarju ves kitajski narod, kakor zahteva postava in običaj. Pokorščina tej odredbi!

»Ko cesar umrje, imajo vsi maršali, podkralji, deželni glavarji, višji nadzorniki obrata, višji zakladniki, nadsodniki, višji šolski nadzorniki po postavi pravico priti v Peking k cesarjevemu pogrebu. To pot pa je vsem tem oblastnikom strogo prepovedano priti sem. Edino, kar iskreno želimo, je, da vsi dostojanstveniki kar najbolje opravljajo svoje dolžnosti. Zunanji izrazi uljudnosti so ničevni. Strogo pokorščino tej odredbi!

goceno dedščino, da bi mu tega ne mogli dovolj povrniti, če bi po njem žalovali tudi celo življenje. Zato ni triletno žalovanje v primeri z našo neizmerno togo in veliko dolžnostjo, ki nas veže, naravnost nič. V knjigi obredov pa je pisano, da morajo žalovati tri leta cesar in priprosto ljudstvo. Tega se moramo torej držati. Vsekako se ne moremo zadovoljiti z sedemindvajsetdnevni žalovanjem. Mi se torej hočemo ravnati po starem običaju in žalovati tri leta, uradnikom in pa drugim državljanom pa zapovemo samo 27-dnevno strogo žalovanje; predpisane daritve in slovesnosti za časa žalovanja naj se opravijo, kakor je bila dosedaj navada; dotične oblasti pa naj prouče stare običaje in poiščejo v zapisnikih, kakih običaji so bili v navadi ob enakih priložnostih, in naj se nam naznani, s kakšnimi ceremonijami naj žalujemo te tri leta.

Kaj pravi pa kitajsko časopisje o cesarjevi in cesarici nenadni smrti? — Čujmo! — »Neznansko hud udarec je za Kitajsko,« pravi »Šin-pao«, »da sta cesar in cesarica tako naglo umrla... Kitajska je imela malo tako nadarjenih vladarjev, kakor je bil Kuang-hsi, le škoda pač, da ni imel dovolj modrih in previdnih svetovalcev. Med kitajskimi cesarji pa jih je jako malo, ki bi bili imeli tako izvanredne vladarske zmoglosti, kakor rajna cesarica-mati. Vladala sta skupno, skupno sta

lostnem stanju, kakor je bilo javljeno iz Messine, ter mu naročil, da poskrbi za prostor 500 ranjencem, ki jih pripelje neka ruska ladja v Neapolj. Kraljica Jelena je obiskala težko ranjene ter ves čas bridko ihtela. Ljudstvo je kraljevo dvojico spoštljivo pozdravljalo, reveži so jih obkolili ter prosili pomoči.

Dne 31. decembra sta se kralj in kraljica pripeljala v Messino ter z lastnimi rokami pomagala reševati zasute žrtve.

Podpore.

Iz vseh italijanskih pristanišč odhajajo vojne in trgovske ladje z živili in obleko v kraje nesreče. Banke in zasebniki podpisujejo znatne darove. Ministrski svet zboruje nepretrgoma. V vseh mestih so ustanovili pomožne odbore. Iz Genove sta odplula parnika »Taormina« in »Compagnia« s 4500 posteljami za Messino in Reggio. Iz Palerma se je odpeljalo vojaštvo v obe mesti. Nemci so ustanovili pomožni odbor, ki mu je pokroviteljica cesarica. Iz Auguste sta odpluli nadalje dve ruski ladji v Messino in Sirakuz. Tudi dve angleški ladji z zdravniškim osebjem ploveta proti Messini. Londonski nadžupan je nabral za žrtve 3000 funtov. Rothschildi so tudi darovali 1000 funtov. Berolinski magistrat je dovolil 50.000 mark. Nekdo je v Draždanah daroval 30.000 mark.

Sveti oče.

Papež je odgodil sprejem rimskega plemstva, ki je bil napovedan za dne 4. januarja, ter ukazal svečano službo božjo v sikstinski kapeli.

Procesije.

Okrog Messine prireja ljudstvo spokorne procesije. Mlado in staro, v žalno obleko odeto, se jih udeležuje. Obupanje se jim bere z obrazov.

Koliko je škode?

Škoda je nepregledna. Ako se upošteva, da bo trgovina dolgo časa trpela na posledicah, se škoda lahko ceni na eno milijardo frankov.

Zemlja se odpira.

V Reggio di Calabria je beda nepopisna. Tudi postaja Pellao je porušena. Postajenačelnik je dvanajst ur zamažal klic na pomoč. Zdaj je — utihnil. Postajenačelnik v Reggiju pravi, da se je v strašni noči razklala zemlja, da je zazijalo petdeset metrov široko brezdno, ki je iz njega sikal proti nebu stolp svetlikajoče se vode. Ljudje, ki so ostali živi, se bore z revolverji v rokah za živila. Šestdeset vagonov premoga so v naskoku uropali, da ne pomro od mraza. Krog Reggia zijajo globoki prepadi, obdani z gorami skalovja. Najvišji kraji mesta so se že pogreznili do morskega površja in se pogrezajo še dalje. Celo mesto bržkone požre globina. Sreča je, da v Reggiju ni divjal požar. — Okolica nudi obupen pogled. Velikanske nasade oranž, olk in limon so izruvali valovi ter ponesli s seboj. Truplo leži pri truplu. Vse vasi občine Pillaro so le še kupi kamenja. V San Gregorio ne stoji niti en zid kvišku. Osemnajst občin okrog Reggia je popolnoma posutih. Iz razvalin mole otrpele roke in noge ubogih žrtev!

Prejšnji potresi.

O potresih v nesrečnem ozemlju Sicilije in Kalabrije poročata že Tacit in Plinij; prvi, ki ga je zabeležila zgodovina, je bil od 24. do 25. marca leta 18 po Kr. Vrstili so se potem: leta 362, 1310, 1390,

1493, 1494, 1500, 1509, 1513, 1538, 1549, 1561, 1598, 1599, 1601, 1638, 1649, 1693, 1702, 1706, 1711, 1715, 1743, 1745 do 1747, 1770, 1780. Najstrašnejši pa je bil 1. 1783, pričel je 5. februarja; sunki so se ponavljali skoro pol leta. Potem so sledili potresi leta 1817, 1836, 1839, 1841, 1851 do 1852, 1870, 1876, 1886, 1889, 1892, 1894 februarja 1897, maja istega leta in septembra 1905. Pri tem so izpuščeni manjši potresi, ki niso napravili mnogo škode. Sedaj je torej že 42. večji potres v teh krajih.

AVSTRO-OGRSKA.

Poslovnikova izprememba.

Baron Fuchs skliče odsek o poslovnikovih izpremembah k seji. Poročal bo Steinwender. Socialni demokrati so zadovoljni z delno izpremembo, krščanski socialci jo pred vsem zahtevajo, tudi nemški nacionalci ji ne nasprotujejo. Večina strank ni za to, da se obstrukcija onemogoči. Določiti pa nameravajo, da se obravnavajo nujni predlogi le ob gotovih dneh. S poslovnikovo izpremembo se uredi dietno vprašanje. Najbrže določijo poslancem 6000 kron na leto.

Češko vprašanje.

»Nemško - narodna korespondenca« izjavlja, da je izmišljeno »Denovo« poročilo o nemških agrarcih, da so za zborovanje češkega deželnege zbora. »Narodni Listy« poročajo, da se vrši danes zvečer ministrski svet glede na češki deželni zbor in o ustanovitvi italijanskega vseučilišča.

Steiner proti gosposki zbornici.

Kršč. soc. poslanec Steiner je na shodu ostro grajal, ker gosposkozbornični predsednik ni pokaral grofa Pininskega, ko je napadal poslaniško zbornico.

Vojni minister pri dr. Luegerju.

Vojni minister Schönaich se je 31. m. več časa posvetoval z dr. Luegerjem. Posvetovanja se je udeležil pozneje tudi zbornični predsednik dr. Weiskirchner.

Ponesrečena splošna stavka v Budimpešti.

Po socialni demokraciji v Budimpešti proglašena enodnevna splošna stavka se je izjalovila. Izmed 100.000 delavcev jih je stavkalo 4000. Vršilo se je le nekaj manjših spopadov s policijo.

NAPAD NA CLEMENCEAU.

Dne 31. m. m. okoli pol 7. zvečer je pisal v svoji pisarni francoski ministrski predsednik Clemenceau. V predsoh je bilo veliko slug in detektivov, ko je z dvorišča sedemkrat ustrelil v Clemenceaujevo pisarno Korzijanec Benedetti. Dva strela sta razsula zrcalo v Clemenceaujevi sobi. Clemenceauov chauffeur je prijel napadalca in bi ga bil ustrelil, da ni tega zabranil minister. Benedetti je napadel ministra iz maščevanja. Prejšnje ministstvo mu je dovolilo loterijo, a Clemenceau je prekladal dovoljenje.

RUSIJA INTERVENIRA V PERZIJ.

Rusija se pripravlja sporazumno z Angleško na intervencijo v Perziji. Predvsem prisilijo šaha, da sestavi reden proračun. Reforme seveda ne bodo mogoče brez vojaškega posredovanja. Ni dvoma, da zasedejo Rusi vsaj Azerbejzan. Povod ruskemu nastopu v Perziji je povzročilo poročilo o napadu na šaha, ki so ga hoteli umoriti revolucionarji, a so preprečili napad Ljakovi ruski kozaki, ki, kakor znano, stražijo šaha.

RUSKA DUMA

je soglasno odklonila vladni predlog o razprodaji zemljišč z nafto in sklenila, naj predloži vlada drugačen načrt.

Z BALKANA.

Avstrija in Angleška.

Ponosnim angleškim kramarjem se je pripetilo nekaj jako neljubega. Na Dunaj je prišel novi angleški poslanik Cartwright, ki je nameraval ob priliki, ko izroči našemu cesarju poverilno pismo, govoriti s cesarjem o balkanskih zadevah. A cesar Franc Jožef je sprejel pismo, ne da bi se hotel razgovarjati s Cartwrightom. Seveda je Aehrenthal po avdijenci angleškemu poslaniku v izbranih besedah pojasnil, da se cesar ne more razgovarjati s poslanikom tiste Angleške, ki je razve Bulgarije nahujskala ves Balkan proti nam.

Blebetanje časopisja.

Francosko armado leta 1870. je pogubilo, ker so o operacijah poročali angleški listi. O Rusih je ob rusko-japonski vojski časopisje preveč izblebetalo, med tem ko so Japonci znali zakriti svoje načrte. Pri nas živimo v kritičnih časih. Vojske najbrže ne bomo imeli, a s sabljami se le rožlja. A kljub temu avstrijsko časopisje preveč blebete. Tako so izklepetali, da se je napravila vzpenjača v utrdbi Monte Asino. A preveč klepetajo tudi vojaške oblasti, ki so razpisale ob meji ponudbo za 450 vagonov ovsa. Časopisje seveda ne sme poročati o »nekaterih« bataljonih, ki so jih odposlali na jug, vojno ministstvo samo pa izkazuje, kam da se pošiljajo darovi vojakom. Nekonsistentna »Neue Fr. Presse« z dne 25. m. m. je pa nehote izdala, kje da se nahaja 14. gorska brigada!

Trgovinska pogodba med Angleško, Srbijo in Črno goro.

Angleška, Srbija in Črna gora nameravajo skleniti trgovinsko pogodbo, po kateri se jim omogoči carinska vojska proti naši državi. Angleži bi uvažali svoje blago čez Solun.

Konferenca.

Angleška vlada je pritrdila konferenci v obliki, ki sta jo dogovorili Avstrija in Rusija.

Bolgarski proračun

nakazuje kralju 1 milijon, prestolonasledniku 200.000 in kraljici 50.000 frankov.

Turčija.

Stavkati je pričelo 350 uradnikov civilne liste. V Skoplje je došlo 10.000 novih repetirk, ki jih razdele med mohamedansko prebivalstvo v Sandžaku in v Nardi.

Gospodarska politika v Bosni.

V enketi glede na delavsko bolniško zavarovanje v Bosni in Hercegovini je naznanil baron Benko, da pripravlja vlada več zakonskih načrtov o pospeševanju trgovine in industrije in o socialnem zavarovanju. Ustanovi se najbrže tudi trgovska in obrtna zbornica.

Iz Bosne izgnani ruski časniki.

Iz Bosne so iztirali čez mejo poročevalca »Novega Vremena«, Antona Beresovskega.

Spopad s Črnogorci.

V mostarsko bolnišnico so privedli 4 ranjene vojake 4. pešpolka, ki so bili ranjeni v spopadu s Črnogorci pri Kositu. O spopadu pa vojnomu ministstvu ni ničesar znanega in sodijo, da so bili vojaki najbrže ranjeni ob kaki drugi priliki.

Odstop srbskega vojnega ministra.

Vojni minister general Stepanović je odstopil. Časnikar Savić je imenovan za načelnika časnikaškega urada.

Žrebanja.

Ij Žrebanje ljubljanskih srečk. V prostori mestne blagajne se je vršilo danes dopoldne 44. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Komisiji, ki je vodila žrebanje, je predsedoval župan Hribar, kot člana sta bila občinska svetnika Lenče in Malj; zapisnikar je bil c. kr. notar Plantan. Številke je dvigal devetletni deček-sirota Fran Hiti, gojenec tukajšnjega Marijanišča. Glavni dobiček v znesku 40.000 kron je dobila srečka št. 60.515, drugi dobiček v znesku 4000 kron št. 72.017. Po 1000 kron so dobile srečke št. 9180, 18.326, 31.694, 65.964 in 59.472. Ostalih 593 izžrebanih srečk dobi vsaka po 60 kron. Dobitki, pripadajoči izžrebanim srečkam, so plačljivi pri mestni blagajni dne 2. julija letos.

Po svetu.

11letna umetnica. V Londonu so v »His Majesth's Theatre« vprizorili neko pantomimo, v kateri je prvič nastopila v vlogi kraljice vil 11letna Elise Craven. Dosegla je tolik uspeh, da jo je ravnatelj nekega varieté-gledišča angažiral za osem tednov s tedensko nagrado 2000 kron. Kadar pride na pozornico v svoji zlati obleki, ki tako lepo pristaja njenim plavim lasem in se ozre po mladih gledalcih — prava podoba vile, kakor si jo je vstvarila domišljija angleške mladine — tedaj kar zavre med otroke. Ploskajo, vsklikajo samega občudovanja. Visoka nagrada se ravnatelju prav dobro izplača.

Živ okamenel. V bolnici Mount Sinai v New Yorku imajo malega bolnika, kateri je zdravnikom prava uganjka. Njegovi doljeni deli telesa so namreč že okameneli in tudi ostali deli telesa počasi okamenjuje. Zdravniki se za ta slučaj nepopisno zanimajo, kajti dosedaj je bilo na svetu, v kolikor pomni zgodovina le osem taci slučajev. Bolnik je šest tednov staro dete Benjamin Boron. Dr. Cearels C. Johnstone je pri konferenci zdravnikov Hudson countyja v Jersey City, N. J., navzočim pokazal malega bolnika in izjavil, da misli, da je izumil zdravilo za redko bolezen. Po njegovem mnenju bode otroka ozdravil s tem, da mu vbrizgava toplo raztopljeno sol, ker s tem se vzdržuje normalna temperatura bolnih udov, tako da zamore kri zopet krožiti.

Carigrajski psi. Kakor je znano, so carigrajske ulice polne psov, ki se brez gospodarja potikajo po mestu in hranijo z odpadki, ki jih najdejo po cestah. Lahko si je misliti, kolika nadlega je to za prebivalstvo; z mladoturške strani se sedaj dela na to, da se ta nadlega in nesnaga odpravi na ta način, da se vsi psi polove in prepeljejo na samotne otoke marmarskega morja, in sicer pse in psice ločene. Ondi naj se jih krmi, dokler ne poginejo.

Napredna Finska ne mara Židov!

Kdo bi si mislil: Finska, za katero je šlo v boj proti reakcionarni Rusiji vse evropsko židovsko časopisje, češ, da se gre tu za evropsko kulturo nasproti azijskemu barbarstvu — ta Finska je sedaj sredi zime s pravo »rusko« krutostjo jela izganjati Žide! In treba vedeti, da so Židje na

šla tudi v nebesa,« — »Še-po« hvali in se spominja samo cesarja: »Od nekdanj je Kitajska imela le malo tako vrlih vladarjev, kakor je bil rajni cesar Kuang-hsi. Bil je izvanredno nadarjen in nenavadno razborit. Bil je prvi med kitajskimi vladarji, ki je hotel državo preustrojiti novim razmeram primerno. Na vseh poljih prosvete je ustvaril kaj novega. (Ni povsem resnično!) Koliko koristnega bi bil v bodočih desetletjih lahko še storil, da ni preminol! Bil je dober vladar in ne zaostaja mnogo za slavnimi vladarji prejšnjih stoletij. Žal, ni imel tako vrlih državnikov, kakor cesar Jo in Suin.« — »Šin-po« tako-le žaluje za cesarjem: »Kuang-hsi je bil izvanredno nadarjen, a ni mogel delati, kakor je želel. Bil je poln najboljših načrtov, s katerimi je hotel osrečiti svoj narod. Žal, da ni doživel ustave. V tako težkih časih, kakor so zdaj, pa nas zapusti tak mož! V njegovem grobu leže nade mnogih rodoljubov.«

Rajne cesarice se kitajski listi spominjajo le na kratko in s precej hladnimi besedami. Priznavajo pa vsi njen veliki vladarski talent in nenavadno energijo. A to je tudi vse naravno! Oseba, ki ima toliko nedolžne krvi na svoji vesti, kakor ona, ne more pač uživati med poštenim priprostim narodom onih simpatij, katere vsled raznih vrlih in zaslug sicer zasluži. Tsinanfu, 25. novembra 1908.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuđ redehter!

Ta peru-kat se vid-ma dons u ta noumo lete, pa se morm že čez tu in čez un pr-tužvat. Tu je en slab cahn in če u šlu na ta viža na-prej, uma naredl en šrit naprej, dva šrita pa nazaj, kokr tist

fant, ke je nazadne šula zamudu.

»Družba svetga Cerila in Metoda« b mogla bi ena lepa družba, b mogla skrbet, de b nemšk lintvern sluvenskš utrok na žeru. In če ja maja zdej en cajt prou le-beralci u rukah, ke sa navajen kašnga ko-zla ustrelet, b saj pr te družb mogli pe-stet te kozle prgmah in gnar sam za tu punucat, za kar jm ga Sluvenci darujema.

A t na greja te kunštnobe res eneh raz-glednc na Nemškm drukat pestet in tku ta gnar, ke b ga mogli za sluvenske utroke ubrnt, Nemcem iz Rajha u nlin zmeri lačn goutanc pumašet? ! Ja, gespada moja, — kokr prau Ganglibert Engl — če uma tku iz našm žulem raunal, kam uma pršli? Nemci in nemškutari se nam lohka u ksiht smeja, kedr upijema: »Soj k sojm!« in prou nč se na uma smel čudet, če nam u baron Črn še kašna barufa naredu, predn u šou u penzjon.

Mi b se mogli use drgač puštreakat, če čma de kej dusežema in de u mou kdu pred nam rešpeht. Ne pa, de b bli take meuže. Le poglejma iblanske nemškutarje, kuku s znaja te pumagat. Zdej, ke jm gre iz nhnm tejatram precej šif in ke jih tud tu na more več na zelena vejca spraut, de zibuundcvancgarje ub nedeleh pupoune u tejater kumanderaja, sa pa Kristanuga Binčeta naprusil, de nej sucjaldemukrate u tejater nažene, de ga uja napounil u za-hvala, ke sa nemškutari tud Kristana vu-lil. Kristanu Binče je scer ublubu, de u sturu, kar u u negau moč in de u tud dohtar Adlarja prtisnu, de u sturu kej za iblansk judusk, čm rečt: nemšk tejater, ampak use tu sam pud tem pugojam, če nardeja nega za tejaterderehtarja, ke sa se ga Sluvenci branil.

Kokr sm slišu, sa iblansk nemškutari

Kristanuve pugoje sprejel, zatu se je du-zdejšn derehtar Volf udpuvedu in u preu-zeu nemšk tejater sam Kristanu Binče, Čo-bal u pa ta špasne role špilu, ke jh je ta nar bl navajen. In tku u pršou nemšk te-jater iz šlamastike, če mu kašn drug zajc pot na preteče. Šlišu sm pa, de uja za druht le nemškmo tejatre kratk in mal kvartir aufkindal u deželnem tejatru in če se tu zgudi, mu pa tud Kristan in Čobal na uta več na noge pumagala in iblansk nemšku-tari se uja že mogli pol iz kašnmo gaš-perjum tejatram pud Tibuli zaduvilit, ke soj tejater zidat jm na nubena viža na u kazal, kokr zdej akcije stujeja u Iblan za nemškutarje, če se je prou dohtar Eger pustu prepisat in de se zdej piše Neger, de se je iz tem Schwarze prkupu in de sta tku uba črna. In pa če tud zravn Kristana in Čobala, še Lina zastojn špasna ta stara špila.

Nemškutari iblansk nej s tejater kar iz glave zbijeja, u še ta nar bulš.

Zdej pa še poglejma, kua kej vojska dela.

Tu je že stara navada, de se usaka zima guvari: na spumlad u pa vojska vn udarla. Tud letas use naskriž sam ud voj-ske guvari in usi časni ki ta nar več ud vojske pišeja. Prauja, de se dol na Tur-škem neki kuha. No, pa jest mislem, de zdej nau nč hudga iz Turkem, ke sma

Finskem dosedaj bili še redko sejani; ako so jih kljub temu jeli izganjati sredi zime, si je pač lahko misliti, da niso bile posebno čedne stvari, radi katerih jih je v napredni Finski zadel ruski pogrom.

Tovarno za eksplozivne proizvode namerava v Srbiji otvoriti nek francoski konsorcij. Tozadevno prošnjo je vladi predložil bivši notranji minister dr. Genčič in je zelo verjetno, da vlada ustanovitve tovarne dovoli.

Sladkorni kralj umrl. V San Franciscu je umrl tovarnar sladkorja Klaus Spreckels, star 80 let. Kot 18leten mladenič je prišel iz Hanovra v Ameriko, kjer je služil za hlapca, po mnogih pisanih doživljajih se je povzpел kvišku ter postal eden izmed najbogatejših mož v Ameriki.

Novo državnozborsko poslopie so otvorili v Bukareštu; dne 22. t. m. je bila prva zbornična seja v njem.

Zdravnik — morilec otrok. Iz Szek-sarda se poroča: 27. dec. 1908. je bil aretiran zdravnik dr. Bela Weinberger. Isti je bil že pred štirimi leti v preiskovalnem zaporu radi suma, da je namenoma povzročil smrt nekega otroka, a tedaj se mu je posrečilo, krivdo zvaliti s sebe. Od tedaj je nadaljeval svoje kaznjive manipulacije in sedaj se je posrečilo, zasačiti ga.

Sneg je povzročil, da so deloma preprečene železniške zveze z Bukareštom.

Strup v kelihu. Iz Amerike poročajo: V Youngstownu, O., je prišlo minolo nedeljo do poskusa, zastrupiti duhovna Rev. Louis Lopsa, župnika katoliške cerkve sv. Roka. Nekdo mu je dal namreč v kelih stihlin in vsled tega je župnik tako zbolel, da je še sedaj nevarno bolan in da zamore radi tega umreti. Župnik je v novejšem času dobival razna grozilna pisma.

NOV »ZADRUŽNI DOM«.

Iz Zagorja ob Savi se nam piše: V nedeljo, dne 27. decembra, je bil za nas lep dan. Blagoslovili smo naš »Zadružni dom«. Z ozirom na naše razmere in na čas smo se omejili samo na domače povablence. Pa je bilo vseeno krasno. Po krščanskem nauku se je napolnila dvorana zadružnega doma, ki je bila ta dan primerno okrašena, do zadnjega kotička. G. župnik so najprej razložili v lepem govoru pomen cerkvenega blagoslova: v tej hiši bode odslej naše zbiralnice, v dvorani, kjer bodo imela sedež naša društva, se bode izobražal um in blažilo srce, v hiši ima prostore posojilnica in zadruž. prodajalna kjer se bode skrbelo za dobre in kar mogoče cene potrebščine; to oboje je dobro delo, to oboje danes blagoslovlja cerkev. Po blagoslovu se je začela veselica, ki jo je priredila ob ti priliki naša Marijina družba. Vrstila se je pesem za pesmijo, zdaj na tamburici, zdaj v zboru. Nad vse pa so ugajali štirje letni časi. Vse je bilo točno, priča, da vodi pevski in tamburaški zbor večš glasbenik, kakor so naš gospod župnik. Za smeh so nam navrgli še burko »Krčmar pri zvitem rogu«, kjer je zlasti krčmar vzbudil dosti smeha. Zadovoljni so odhajali gostje domov in si želeli, da bi se priredili še večkrat tak lep popoldne. Starejši so pa rekli: lepo je bilo kakor v nekdanjem katoliškem domu. Novemu domu, ki je bil pri nas živa potreba, želimo obilno božjega blagoslova. Po veselici se je razvila prijetna domača zabava, pri kateri

Turka za deželna puslanca zvulil. In gespod Turk je men pred vultuža ublubu, de u iz turškem sultanam ena pametna beseda za nas guvuru in de na u nč hudga pol. Kokr se kaže, je gespod Turk soja ubluba tud držu in nam pred Turkem gmah zažihru. Zdej je sam še zavle Srbu vele uprašajne; kua uja Srbi rekl. Na srbskem je use rebeliž, in Plut in pa Premk čta mt na usaka viža vojska; saj u Sluvenckmo Narude vojska delata. Jest pa pravm, de se nam ni prou nč za bat. Kranska kure-nina ni kar ke u en dan in če daja naše suldate men čez, de um iz nim vojska pelu, u Srbem slaba predla. Jest mam že use tku lepu napelan, de je vesele. Ta nar preh um Srbe lepu u Iblana zvabu; ke uja u Iblan enkat, um pa lepu pučas retariru ke preke šentpetersk cest, ke do Krofa, al kokr prauma Iblančani du iblanskega Šipka pasa. Kokr mama pa enkat Srbe u tem iblanskem Šipka pase, sa pa falen. Tu jh uma du zadnga lohka puturčal. Tist Šipka pas je kokr nalašč za taka reč prštiman. Tam je navarn še clu, če nubenga suvražnka ni, kaj šele, če uma mi na Srbe pr-tisnel.

Astn Srbu se nam tud ni za bat. Skrbi me pa neki družga in tu je desetkrat bl navarn za nas Krance, kokr usi Srbi.

Kokr veja, maja Nemci en društu, ke mu prauja »Zidmarka«. Ta: »Zidmarka«

nam je Hrastelj-ova mamica postregla z dobrim dolenjem in ukusno pečenko.

Dnevne novice.

+ **Kranski deželni zbor** je skli-can na 8. januarja.

× **Goriški deželni zbor** je skli-can za dan 8. januarja.

+ **Zrtvujte se vsi zaupniki S. L. S.** s tem, da si vzamete v nedeljo in vsak dan prihodnjega tedna nekaj ur agitacijskega dela za »Slovenca«. Ne odnehajte, dokler niste polzkusili svojega namena pri vseh dobromislečih. Pojdite v vse domove! Ne pustite nikogar v miru, ki bi se lahko naročil na dnevnik. Dva, trije sosede skupaj naj se naroče na dnevnik, če eden ne zmore! Tako se bo širila zavest med našim ljudstvom, tako bo najhitrejša, z najboljšo agitacijo hitro poučeno o vseh važnih stvareh. »Slovenca« v roke vsakemu Slovincu!

+ **Smrad in gnjiloba.** Dne 27. dec. preteklega leta se je vršil »Parteitag« kranskih Nemcev. V političnem oziru temu zborovanju ni moč pripisovati posebnega pomena, pač pa v kulturnem. Človek ne bi verjel, da sega oholost in domišljavost kranskega nemškega življa tako daleč, ako ne bi v »Deutsche Stimmen« videl črno na belem zapisano. Tu je podan neovržni dokaz za intelektualno in moralno decadenco kranskih Nemštva, ki ginéva na duhu in telesu. Na tem »Parteitagu« so glave à la Lichtenberg, grof Barbo, grof Auersperg, dr. Egger, losvonromski huj-skač pastor dr. Hegemann in podobni pro-glasili Kransko za »altes deutsches Bun-desland«, ki ne sme pripasti jugoslovanski državi enoti, ker Nemci si ne puste dopasti od »Slovencev« zapreti pot do morja! Čudno morajo krožiti molekuli in atomi po možganih, ki so vstanu spočeti tako velenoro misel. Ti baroni čisto zares še mislijo, da je Kranska tak nemški »Bun-desland«, kakor je bila v onih časih, ko je nemški grof na svojih gradovih popival in se mastil, slovenski kmet pa ga ponižno in ubogljivo redil. In predno bomo Slovenci ugibali, kako naj se s Hrvati na jugu zdru-žimo v kulturno ali politično enoto, bomo šli prosit dovoljenja ljubljanske malomož-ganske kazinite! K morju bi naši Nemci radi, češ nemški narod »ein Riese an Macht und Kultur« se ne bo pustil od pa-stirskega in ušivega slovenskega naroda zapreti poti do Adrije! Nemčija nikoli ne bo videla jažanskega morja in bo morala vesela biti, če bo svoje Poljake in Alza-čane ubranila pred Rusijo in Francosko, svoje severno morje pa pred Angleži. Sa-nje Viljemove o nemški Mali Aziji in Ma-roku so izsanjane! Nemci na Kranskem, Primorskem in Hrvaškem naj se zato za-vedajo, da so tu doli le gostje in naj se tu-di temu primerno obnašajo. Nemška kul-tura in moč je velika, ampak predno pri-teče na jug, je že zelo mlakužasta in smrd-ljiva in dosega v tem oziru svoj višek v ljubljanskih kazinotih, ki imajo živce in je-tra od piva bolane. — Poleg tega pa so ljubljanski Nemci še tako kruti in mašče-valni, da zahtevajo celo še zdaj, ko bi bilo bolj kot kdaj treba pomirjenja, brutalnih represalij. Oni hočejo, da naj bi se vsi Slo-venci, ki jim niso po godu kaznovali, po-lačili bojkot in zaplenjevali časopisi! Zla-sti slednje jim je pri srcu in zato opominja-

ma pa namen use Sluvence iz Kranskega, Štajarskega, Kuroškega in ud drugod vn zlifrat in nhne pusestva Nemcem iz Rajha raztalat. Če b ta društu sam Nemci in nemškutari pudperal, b na blu še posebne navarnast za nas Sluvence, al kedr za-čneja tak društu pudperat Sluvenci in Slu-vani, pol je pa druga numara. Notr uja najd inserat »Iblanske kreditne banke«, pr ker i ima gluh naš preuzvišen žepan Vse-sluvan prva beseda. Ta kulender da Zid-marka usak let zatu vn, de ji kej pinka not prnese; ta nar več ji sevede inserati not prneseja in kdur daje inserate u ta ku-lender, ta pudpira namen Zidmarke in spuđriva Sluvence iz nhne zemle. Ke ne, gespod Ivan Hričar, gespod Šnajder in Veroušek, gespod Alojz Vodnik gespod ubčinsk svetnik Trnkocki in še druh ge-spuđi, ke u tem kulendre inserirate? Kene, de mam prou?

Tok, kokr vidja, se mama mi bl Slu-vencu za bat, kakor pa Turku al pa Srbu. Naš strah je pa še tulk več, ke u takeh re-čeh tud Trstenjakuva »Naša Zveza« ni prou nadružna in tud pumaga iblanskem nemškutariem iz sluvenskem kruham go-fo mašet. Nej le prašaja žnidarja Rajs-narja na Reslu cest, kašne kšefte dela iz člani Trstenjakuve »Naše Zveze« pa uja vidl, de ma prou

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

jo državnega pravdnika, da ne izvršuje svoje dolžnosti. Ti sovražniki svobodne besede se drznejo imenovati »velikane na kulturi«! Kako nečloveško ti ljudje čutijo, dokazuje tudi to, da v momentu, ko je ves slovenski narod globoko ogorčen, da se je za 5 odstotkov propalega kranskega Nemštva, ki ima že dva nadzornika, ime-noval še tretji, to imenovanje provokato-rično in škodoželjno imenujejo »božično darilo ministra Marcheta kranskim Nem-cem!« Globoko smo prepričani, da bi se vsi pošteni Nemci, ako bi se »klicakaj za-vedali, kakšne vrste bratje jim utirajo pot do Adrije na jugu, globoko sramovali teh bitij, ki onečejajo nemško ime med tuji! Kakor pošteni in dalekovidni Nemci pripisu-jejo vse gorje, ki je prišlo zadnje dni nad njihovo domovino, tistim sirovim »nad-ljudem«, ki povzročajo zatiranje Poljakov, Dancev in alzaških Francozov, tako se imajo v alpskih deželah le tej galski zale-gi zahvaliti, da so gnjus vsakemu Slovanu in Italijanu. Le tako naprej, nam je le v korist!

+ **To bo še veselo!** Na izvanrednem občnem zboru slovenskega goriškega akademičnega društva »Adria« so akade-miki kaj pošteno udrihali po Gabrščkovem liberalizmu, češ, da je za nič in da nič po-zitivno ne dela, ampak se le prekija v osebnem boju z dr. Gregorčičem. Nadalje je akademik France Novak predlagal, naj dijaštvo izstopi iz »Zveze narodnih dru-štev«, ker je le-ta v nekem pozivu trdila, da sta največja sovražnika slovenskega naroda klerikalizem in socialna demokra-cija. Velik del akademikov »Adrije« pa je socialnodemokratskega mišljenja, zato ne trpi, da bi »Zveza narodnih društev« bila filiala Gabrščkove breznačelne libe-ralne stranke. Ker je neki dr. Puc, pred-sednik »Zveze narodnih društev« pismeno izjavil, da je pod omenjeni oglas dal pod-pis in pečat »Zveze«, ne da bi bil v to po-oblaščen, se je stvar poravnala. Sklenila pa je »Adria« soglasno, da postane poleg »Soče« in »Edinosti« tudi socialnodemo-kratski »Delavski List« glasilo za ofici-elne objave društva. — Vsekakor zani-mivo. Po vseh znamenjih soditi, bo kmalu napočila vesela farška gonja, nič slabša od prejšnje, le s tem razločkom, da se bo šlo skozinsko za načela in ne za osebe. Pozor!

× **Novo k. s. izobraževalno društvo.** Včeraj na novega leta dan se je v Žabnici pri Škofji Loki ob lepi udeležbi ustanovilo k. s. izobraževalno društvo. Na ustanov-nem občnem zboru je stolni vikar Luka Smolnikar pojasnil pomen in namen dru-štva. Društvo ima jako lepe prostore v stari šoli, ki so že popolnoma urejeni s knjižnico itd. Pristopilo je že 76 članov in po začetku soditi, obeta društvo pod spret-nim vodstvom g. župnika Karola Čika le-po prihodnost.

× **50letnico** obstoja je praznoval 1. jan. 1909 dunajski »Vaterland«. Pri tej pri-liko je cesar podelil ravnatelju tiskarne ces. svetniku Josipu Voglu vitežki križ Franc-Jozefovega reda, meteorju Ivanu Krakowitzer srebrni križec s krono, pr-vemu slugi lista Libertu Danek pa srebrni zaslužni križec.

— **Veselica »Katoliškega društva ro-kodelskih pomočnikov na Vrhniki«**, na praznik sv. Stefana je prav dobro uspela. Uprizorili sta se igri: »Novi zvon na Krti-nah« in »Vaški skopuh«. Igralo se je splošno precej dobro. Tamburaške točke so se ponavljale. Veliko smeha je izvalil kuplet: »Regrut Mufel«. Dvorana »Društvenega ma« je bila natlačeno polna, kar je pripo-moglo, da je ostal od veselice lep prebi-tek, kateri je namenjen bolnim rokodel-cem. V imenu istih bodi na tem mestu iz-rečena iskrena zahvala dobremu vrhniške-mu občinstvu združena s prošnjo, naj nam tudi v prihodnje ohrani blagohotno svojo naklonjenost.

— **Burja odtrgala vlaku streho.** Iz reške doline se nam piše: Huda burja raz-saja po naši dolini. Starega leta dan je na kolodvor Trnovo - Bistrica vozečem to-vornemu vlaku in sicer enemu vagonu od-trgala burja streho. Poškodovana je strehe hiš, zlasti kjer so še slamnate.

— **Razdelitev podpor.** Zelo čudno je določila vlada razdelitev sena oškodova-nim posestnikom. Najbolj potrebna vas Tominje ga ne dobi popolnoma nič! V Harijah ga tudi najbolj potrebni posestniki, ki so lani popolnoma pogreli, nič ne dobe! Nekateri posestniki ga dobe tudi v taki mali množini, da jim s tem ni nič pomaga-no!

— **Nepretrgano uradovanje** od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne so z novim le-tom uvedle goriške odvetniške pisarne.

— **Nemški »Volksrat« in železniški uslužbenci.** Znano je, da ima nemški »Volksrat« povsod svoje ušesa in svoje

prste. Za vsakega Nemca na Kranskem, evidenco ima za vsakega nemškega del-lavca za vsako nemško babico. Spomnil se je tudi železniških sprevodnikov, o ka-terih je na zadnjem »Parteitagu« trdil dr. Eger, da so imena železniških postaj preti-ho klicali ali celo nemška imena na dru-gem mestu, da pa je nemški »Volksrat« proti temu z vspehom protestiral...

— **Zrebanje obveznic 4% deželnega posojila vojvodine Kranjske.** Pri današnjem zrebanju obveznic 4% kranjskega deželnega posojila so bile izžrebane sle-deče obveznice: Po 20.000 K št. 63 in 82; po 10.000 K št. 75 in 45; po 2000 K: št. 217, 1169, 1914, 825, 1126, 1341, 1788, 1739, 2116, 660, 209, 1936, 249, 1913, 651, 1168, 2182, 894, 622, 831, 986, 560, 1669, 578, 496, 2146, 2104, 561, 260, 1247, 520, 1133, 1571, 917, 262, 222, 1877, 1616, 1599, 1695, 491, 1764, 429, 282, 1391, 1988, 981, 17, 1071, 1026, 1605, 1313, 372; po 200 K: št. 2208, 2237, 1980, 1852, 581, 847, 1861, 554, 55, 2584, 2727, 1728, 1322, 2892, 405, 2008, 1183, 662, 2010, 2949, 1278, 1483, 400, 484, 164, 1654, 1864, 2982, 1806, 1573, 718, 1610, 541, 2556, 2013, 1848, 217, 1931, 1647, 2835, 553, 939, 287, 1765, 982, 1178, 1393, 2390, 391, 2703, 1267, 2585, 1142, 1971, 2064, 2531, 1988, 2454, 1795, 720, 460, 2632, 2917, 934, 2852, 802, 2683, 971, 1564, 1158, 2620, 1546, 1452.

— **Novo leto 1909** ima 52 nedelj in 15 praznikov. Pričelo se je na petek in se bo končalo s petkom. Največ nedelj in praz-nikov je meseca januarja in maja.

— **Živina boleha** na Notranjskem v Tomunjah in Mali Bukovici, poginili ste dve kravi. Tudi prešičev je več poginilo.

— **Pokopali so v Roču** g. Frančiško Paržička, sestro tamošnjega župnika.

— **Zvezo kraških županov in podžu-panov** so ustanovili v Sežani.

— **Načelnik postaje državne železnice v Gorici**, Wieser, je avanziral za višjega oficijala. Heil! Povsod, kjer je služil, se je Wieser pokazal za nesposobnega. Prvo mu je nemška propaganda. Namestu, da bi Wieserja spodili, ga povišujejo.

— **Vlak je povozil** blizu Osjeka kme-čki voz, na katerem je spal kmet Matašek. Konja sta stopila čez progo ravno, ko je privozil vlak, se splašila in odtrgala, voz pa je lokomotiva zgrabila in strla. Mata-šek je dobil take poškodbe, da je v par minutah izdihnil.

— **Mestno pralnico za perilo nalezli-vo** bolnih bodo še to pomlad postavili v Zagrebu. Stroški zgradbe so proračunani na 15.000 K, obratovalni stroški za prvo leto pa na 6000 K.

— **Trg dr. Ante Starčevića** se bo imenoval sedanji trg »G« v Zagrebu, ka-kor je sklenil tamkajšnji občinski svet na predlog svetovalca dr. I. Kršnjavi.

— **20letnico** praznuje v soboto 2. ja-nuarja prodajalka v knjigarni J. Krajčevih naslednikov v Novem mestu gđč. Amalija Stravbar. Na mnoga leta!

— **Senzacionalni samoumor v Bel-gradu.** Iz Belgrada nam danes javljajo, da se je ondi ustrelil radi velikih ponever-jenj ravnatelj hipotekarne banke Pav-lovič.

— **Poskušen samoumor.** V Trstu si je na starega leta dan zasadil na ulici dolg nož v srčno stran 41 let stari državni uradnik Ivan Smerczinsky. Spravili so ga v bolnišnico. Upajo ga rešiti. Vzrok: ne-ozdravljiva bolezen.

— **Zabodel je** v neki tržaški krčmi voznik Ivan Carant 30 let starega Vinka Daniča; oba sta voznika. Težko ranjenega Daniča so spravili v bolnišnico. Carant je zbežal, a so ga kmalu dobili. Vzrok: gos-tilniški prepir.

— **Vode primanjkuje** tudi v Zagreb-skem mestnem vodovodu ter so izdane stroge naredbe proti potratu vode.

— **Blejsko jezero zamrzuje**; le še par dni, pa bo njegova ledena površina živa kot mravišče, polna drsavic. Prijatelji zimskega športa, tukaj imate drsališče, da se vam bo radosti smejalo srce. Poleg tega pa ta krasna okolica in prijetno, kar nič ostro podnebje! Ko se led malo utrdi, si tudi to izredno veselje privoščite, da se na saneh s konjem lahko vozite po jezeru.

— **Zdravilišče za nemške učitelje Istri.** Zveza nemških učiteljskih društev v Avstriji je za 70.000 kron kupila vilbo »Elisa« v Lovranu, ki jo spremeni v zdra-vilišče za učitelje.

— **5letno deklico**, Marijo Davi v Tr-stu so oddali v bolnišnico, ker je bila v nevarnem stanju radi zastrupljenja po al-koholu. Pila je žganje brez materine ved-nosti.

— **»Giovine Trieste«**, nepolitično dru-štvo, je vlada razpustila, kakor pravi do-tični odlok, ker je društvo prekoračilo svoj delokrog. Bilo je v zvezi z »La Patrio«, katero je »Giovine Trieste« podpiralo v njenih političnih stremiljenjih. Za tendence

društva je značilna udeležba pri pogrebu Oberdankove matere. Društvo je razvijalo propagando, naperjeno proti celokupnosti države.

— **Iz Krke.** Na sv. Štefana dan je vpriporilo naše izobraževalno društvo veseloigro »Čevljar«. Ko so zapeli pevci nekaj pesmic, je g. kaplan vzpodbujal mladeniče, naj pristopijo k novoustanovljenemu telovadnemu odseku in naj ne bo liše, v kateri ne bi bilo »Domoljuba« in »Mladosti« in ne vasi brez več izvodov »Slovenca«. Potem so nastopili igralci. Igrali so tako, da bi lahko nastopili tudi na večjem odru. Ugajal je posebno Blaže, ki je s svojo neprisiljeno igro presenetil vse navzoče. Res, marsikak skrit zaklad se še nahaja v našem ljudstvu, le izkopati ga je treba. Na splošno željo se ponovi igra v nedeljo po novem letu in se še dostavi šaljivi prizor »Kmet in fotograf«, zato pridite 3. januarja še enkrat vsi v šolo, pa tudi vi bližnji sosedje, ne bo vam žal, če se potrudite v našo dolino!

— **St. Peter-Reka.** Železnica in njena pošta je res že prav mažarska. Prejšnji teden kar dvakrat nismo dobili »Slovenca«, enkrat so ga »zafurali« v Reko, enkrat so cel poštni vagon v Reki pozabili. Ako danes pišeš na daljavo ene ali dveh postaj, da prideš jutri tje po gotovem opravilu, tam jutri šele iz tvojih ust izvedo, da si se napovedal. Na Dunaj ali v Pešto gotovo preje pride pošta. Ako se prizadeti ne poboljšajo, bomo drugod potrkali. Gradiva dovolj!

— **Zadružništvo v Bosni.** Zadružna misel napreduje tudi v Bosni in Hercegovini. Že dalj časa delujejo uspešno poljedelske okrožne zadruge v Bugojnem, Derventu, Livnem in Kladnju. Zadržnega polletja so se na novo ustanovile v sledečih krajih: Županjac, Foča, Bihač, Srebrenica, Zvornik, Dol. Tuzla, Sanski most, Prozor in Vlasenica.

— **Tečaj za popraviljanje avtomobilov.** Avtomobilno tehniško društvo na Dunaju je naznanilo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je lani priredilo v razstavi za rokodelsko tehniko tečaj za kovače in ključavničarje na Nižjeavstrijskem v popraviljanju avtomobilov. Ugoden uspeh tega tečaja je društvo napotilo, da namerava tečaja v času od 11. januarja do 6. februarja 1909 na Dunaju zopet prirediti. V ta tečaj se bo sprejelo 15 vdeležnikov (kovačev in ključarjev, ki so upravičeni omenjene poprave izvrševati.) Tudi se namerava tečaj v prihodnjem letu še enkrat ponoviti, ako se v januarski tečaj ne bodo mogli sprejeti vsi vpoštevanja vredni prosilci. Udeležba na vajah je brezplačna, manj premožnim se dovoli podpore po 20 kron na teden in vsem se povrne stroški vožnje na Dunaj in nazaj. Za vsprejem in tečaj so upravičeni kovači in ključavničarji v planinskih deželah in sicer mojstri in pomočniki, mojstri imajo prednost pred pomočniki. V splošnem se sprejmejo prosilci, ki niso manj nego 25 in ne nad 45 let stari. Lastnoročno pisane prošnje za vsprejem in podelitev podpore je poslati na »Geschäftsstelle des Automobil-Technischen Vereines« na Dunaj IX./2. Severingasse 9. V prošnji je navesti starost prosilca, koliko časa je mojster ali pomočnik, navedbo najbližje železniške postaje, dalje ali ima prosilec že izkušnost v popraviljanju avtomobilov. Poleg tega naj mojstri prilože prepis obrtnega lista, pomočniki pa prepis iz delavske knjižice o službovanju v zadnjih treh letih. Vojške in delavske knjižice naj se ne prilagajo.

— **Lov v občini Mavčice,** ki je nesel dozdej 400 K — oddal se je pri letošnji dražbi začetkom tega meseca, za 1600 K. — Lov, zmerno izrabljen, ima sleherni leto dovolj zaroda na fazanih, jerebicah, zajcih, jazbecih in lisicah.

Širite
»SLOVENCA«, agitirajte zanj,
pridobivajte novih naročnikov.
Kolikor več plačujočih
naročnikov bo imel list, po-
polnejši in zanimivejši bo!

Štajerske novice.

Š **Socialni tečaj v Šoštanju** je vspel tudi dne 30. dec. 1908 nepričakovano lepo. Udeležba je bila še večja nego prvi dan. Predavali so dr. Verstovšek o dež. in drž. zboru, o Slovencih, zadružnem in shodnem zakonu, g. Schreiner o strankah v Avstriji in na Slovenskem, o agitaciji in časopisju, g. župnik Krohine o šoli in samoizobrazbi. Koncem tečaja se je vršil shod, katerega so vodili kmetje sami. Po shodu se je zahvalil dr. Verstovšek v imenu odbora S.

K. S. Z. vsem zborovalcem za mnogobrojno udeležbo, gg. govornikom, zlasti zastopani duhovščini Šaleške doline za njih podporo in tudi hotelirju Rajsterju za dobro postrežbo. G. župnik Cizej se zahvaljuje v imenu vseh udeležencev tečaja odboru K. S. Z. za delovanje sploh in zlasti dr. Verstovšku kot voditelju tečaja. Ljudstvo se je odzvalo župnikovim besedam z živiošklici, ki niso hoteli prenehati. Le počasno so se vzdigovali udeleženci na večer in zapuščali dvorano, dasi so oba dneva z nepopisljivo pazljivostjo sledili predavanjem, ki so trajala vsak dan po 7 ur. Zahvaljevali so se za dobre nauke in prosili, da se kmalu zopet priredi v Šaleški dolini poučni tečaj. Prepričani smo, da bode obrodil tudi ta socialni tečaj v Šoštanju obilo sadu.

Š **Imenovanje.** C. kr. višji finančni svetnik v Mariboru Gustav Tauzher je imenovan za okrajnega finančnega ravnatelja v Mariboru.

Š **Prestavljeni so:** okrajni komisar dr. Alfred pl. Gängl iz Celja v Konjice, namestniški koncipist dr. Artur Hofmann iz Slovenjega Gradca v Celje, namestniški konceptni praktikant Jožef Philipp iz Gradca v Slovenji Gradec, Wolfgang Burghauser iz Gradca v Slovenji Gradec, dr. Alfred pl. Zanta Polacynski iz Gradca v Maribor. Sami Nemci!

Š **»Novi Slov. Štajerc«** je svoje ime spremenil v »Sloga«. Ker bo »Novi Slov. Štajerc« v novem letu tudi pod novim imenom tak kot v starem, je očitno, da ne bo zastopal »sloge«, ampak — Ploja. List bo izhajal odslej vsak teden.

Š **Morilec veleposestnika Kaca,** o čegar umoru smo v četrtak poročali, je četovodja 7. batalijona lovcev iz Kanala, Mihael Podlesnik, ki je bil te dni na dopustu v Mariboru. Podlesnik in njegov popolu brat Herman Dagonik sta se v neki okoliški gostilni sprla z Kacem in ga vrgla na cesto. Kac je streljal v zrak, nakar je Podlesnik tekel za njim in ga trikrat zabodel z bajonetom, da je Kac mrtev obležal na mestu. Morilec in njegov popolu brat sta pobegnila. Značilno je, da je četovodja-morilec v gostilni vpil, da bo Kaca umoril, ker v najslabšem slučaju se mu ne more zgoditi drugega kot da avanzira za narednika.

Š **Politično društvo »Pozor« v Ptuj** si je na običnem zboru dne 30. dec. 1908 izvolilo sledeči odbor: Dragotin Zupančič, predsednik, dr. Franc Jurtela, predsednikov namestnik, Josip Zelenik, Ferdo Skuhala, Mihael Brenčič sen., o. Lenart Vauptič in Ivan Kocmut odborniki; Franc Mahorič, Ferdinand Pšunder in Aleksander Pinterič namestniki odbornikov.

Š **Umrl je** v Selnici zasebnik Franc Jagritsch. V Studencih je umrla gospa Ivana Ogris rojena Stroj. Umrl je v Mariboru frančiškan o. Nazarij Schönwetter. Umrl je v graški bolnišnici občinski odbornik iz Spodnjega Gastenja Jožef Sehlenko. V Šmarji pri Jelšah je umrl daleč naokoli znani gostilničar in mesar g. Karol Jagodič ml.

Š **Mmr** je v Mariboru dne 24. t. m. mesar in gostilničar Alojzij Weiss v 49. letu starosti.

Ljubljanske novice.

lj **Javno predavanje.** Prihodnji torek točno ob pol osmi uri zvečer predava v »Slov. kršč. soc. zvezi« ravnatelj gospod Silvester Škerbinec: »Promet in trgovina za časa Francozov na Kranjskem«. G. predavatelj je znan po svojih zanimivih spisih in bo tudi v tem predavanju podal mnogo zanimivih podatkov iz svojega temeljitega proučevanja. Vabimo zato k najobilnejši udeležbi. Vstop vsake-mu prost.

lj **Društven shod »Društva rokodelskih mojstrov«**, se vrši v nedeljo, dne 3. jan. 1909, ob deseti uri popoldne v »Rokodelskem domu« (1. nadstropje). Dnevni red: 1. Poročilo o državnem obrtnem svetu, poroča državni poslanec dr. Ig. Žitnik, 2. razgovor o društvenih zadevah, 3. raznoterosti.

lj **Novoletnica kat. društva rokodelskih pomočnikov** je zopet pokazala, kako izredno privlačno silo imajo vse prireditve imenovanega društva. Čuli smo, da so bili že pol ure pred pričetkom predstave razprodani vsi sedeži. Tudi včerajšnja prireditev je zbrano občinstvo tako zadovoljila, da bode gotovo prihodnjič z veseljem prišlo v Rokodelski dom. Pevski zbor je pod velespretnim strokovnjaškim vodstvom g. Gorjupa kakor navadno izborno rešil svojo nalogo. Ves zbor kakor zlasti še solista gg. Globelnik in Vrečar, zaslužijo odkritosrčno priznanje. V najboljšem spominu pa bomo ohranili včerajšnjo uprizoritev »Čarostrelca«. Slavno znana in vedno lepa Weberjeva opereta »Freischütz«, dobro prirejena kot ljudska igra za oder Rokodelskega doma, je nare-

dila velik učinek. Saj so se pa tudi dobro zamislili v svoje vloge izborni igralci. Demonskozlobnega zavodnika lovca Gašperja je prav mojstrsko predstavil g. Vrančič, prezaupljivega Maksa je izborno pogodil g. Peterlin. Skrbni oče Anton je našel vrliga predstavljavca v g. Vrečarju, mladeniškoljubki Slavko pa v g. Koželju. Ko bi hoteli biti natančni, bi morali imenoma navesti vse gg. igralce, a omeniti moramo vsaj še g. Tomažiča kot dostojanstvenega predstavljavca kneza Otokarja, g. Možeta v dobro pogojeni vlogi puščavnikov in g. Eržena v vlogi bogatega, samozvestnega kmeta. Prav naravni nastop skupin kmetov in lovcev je veliko pripomogel k celotnemu učinku, kakor ne manj mnoge, lepe dekoracije — delo g. slikarja M. Trpina. Čudili smo se, da se na razmerno majhnem odru dajo tako uspešno predočiti prizori kot je oni v strašni globeli v Volčji jami. Ponavljamo: Uprizoritev »Čarostrelca« je bila v vsakem oziru tako skrbna, da jo moramo naravnost vzorno imenovati. Pred igro je društveni predsednik g. Alojzij Stroj v imenu Rokodelskega doma izrekel novoletno voščilo in zahvalo vsem društvenim dobrotnikom in prijateljem. »Plačilo naj vam bo,« je povdarjal govornik, »zavest, da, kar storite za kat. društvo rokodelskih pomočnikov, storite za vzgojo in napredek obrtnega stanu, ki je stebel meščanstva. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov izvršuje isto nalogo med svojimi člani, kot vria krščanska družina v svojem krogu.« — Omeniti moramo, da so novoletnico počastili s svojim obiskom tudi prevzvišeni knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, več prečastitih gg. stolnih kanonikov, mnogo duhovščine, na čelu dekan Kolar, deželni poslanec dr. V. Pegan in dež. posl. dr. Ivan Zajec ter veliko število obrtnikov in mojstrov.

lj **Pouk v stenografiji,** katerega je uredila »Slovenska krščansko-socialna zveza«, se bo odslej vršil v »Zadružni šoli«, v hiši, kjer je bila prej »Ljudska posojilnica«, na Kongresnem trgu.

lj **Zanimiva veselica v »Unionu«!** Veselica tobačnega delavstva prihodnjo soboto v »Unionu« bo prekosila vse dose-danje delavske veselice. Nikomur ne bo žal, kdor pohiti prihodnjo soboto dne 9. t. m. v »Unionovo« dvorano ter se poveseli med poštenim slovenskim delavstvom.

lj **Podružnica I. avstrijskega društva državnih uslužbencev v Ljubljani** priredi dne 23. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« plesno veselico. Za kako zanimivi in veseli spored skrbel bode pripravljali odbor z vso vnemo in se bode isti pravčasno še razglasil. Ker je čisti dobiček te veselice namenjen pomožnemu zakladu tega društva, nadeja se odbor, da bodo ne le vsi člani z vsemi svojci polnoštevilno zastopani, temveč da bodo prišli tudi vsi pokrovitelji in prijatelji tega društva v obilnem številu. Omeni se še, da je pomožni sklad namenjen v podporo udovam, sirotam društvenikov ter bolnim ali v bedi se nahajajočim članom, toraj da ima izključno le dobrodelni namen. Dne 23. januarja k državnim uslužbencem v hotel »Union«!

lj **Podružnica prvega avstrijskega društva državnih slug** v Ljubljani vabi vse društvenike na občni zbor, ki se vrši dne 10. januarja z običajnim dnevnim redom ob pol tretji uri popoldne v »Meščanski pivovarni«. Z ozirom na kritični čas, v katerem je uveljaviti več merodajnih točk, prosimo za mnogobrojno udeležbo.

lj **Imenovanja.** Vodja zemljiške knjige g. F. Čerček je imenovan za ravnatelja; sodni oficijal g. Justin za nadoficijala; kancelist v jetnišnici g. Valentin Gogala je imenovan za oficijala.

lj **Občni zbor društva trgovskih in poljedelskih uslužbencev** bo na dan sv. Treh Kraljev ob 3. uri popoldne.

lj **Izredne varnostne odredbe** so zopet izdane radi jutrišnjega shoda v »Mestnem Domu«. Na nogah bo vsa policija in 100 orožnikov.

lj **Iz davčne službe.** Davčni praktikantje Viktor Domijan, Albert Primec, B. Železnik in Rudolf Pehaček so imenovani za provizorične davčne asistente ad personam.

lj **Na mestnem drsališču** je bila te dni ledena skorja že toliko močna, da je občinstvo moglo brez skrbi drsati. Na nemškem pa je bil slab obisk ker nimajo odkod vode za skorjo dobiti. Tudi sanjkalo se je včeraj pridno.

lj **Predstojništvo nunskega samostana v Ljubljani** je dalo letošnje poletje oziroma jesen zgraditi na dvorišču svetlo in prostorno telovadnico ter kopalnico. Oba objekta sta v surovem zidovju dodelana in ju bodejo spomladaj ometali.

lj **25 let v magistratni službi.** Včeraj je obhajal v krogu svoje obitelji, nekaterih kolegov in prijateljev, pristav mestnega magistrata ljubljanskega gospod Jernej

Boltar 25letnico, odkar je vstopil v službo pri mestnem magistratu ljubljanskem. Tem povodom je prejel slavljenec tudi več pisemenih čestitk, katerim se tudi mi pridružujemo!

lj **Častno svetinjo** za 40letno zvesto službovanje so dobili ti le uslužbenci predilnice v Ljubljani: Jakob Bizjak, Terezija Jerančič, Avgusta Jeršek, Marija Kren, Marijeta Kokalj, Helena Novak, Marija Pezdir, Marija Sraj, Franc Urbančič in Mihael Vončina.

lj **Antončkov Francelj v gramofonu.** Antončkov Francelj je znan in spoštovan gostilničar na Tržaški cesti. Poznan je od Ljubljane do Trsta in od Ljubljane do Zagreba. Nikomur še ni nič žalega storil, gostom postreže vedno z najboljšim. Ljudje ga imajo jako radi, da nekdo je imel do Antončkovega Francelja celo toliko spoštovanja, da ga je spravil v gramofon, češ, naj se slava Antončkovega Francelja sliši po vseh deželah. V gramofonu pa ni samo Francelj, ampak iz gramofona čuješ vse, kako se je Antončkov Francelj ženil v Gor. Šiški in kako se je vozil po bališ. Po ljubljanskih gostilnah igrajo gramofoni sedaj samo to veselo točko iz življenja Antončkovega Francelja. Po nekaterih gostilnah ženijo Francelja po 80-krat na dan. To je sedaj najnovejša ljubljanska atrakcija. Edin, ki ni s tem nič kaj zadovoljen, je — Francelj. Ne da bi ne bil vesel spomina na ženitev, saj iz gramofona čuješ, samo ponosne besede in dobro mamko tudi ima. Vzrok Franceljevi razburjenosti je to, da Francelj ni samo pošten mož, ampak je tudi zelo ponižen.

In zato noče in noče, da bi se njegov glas slišal iz gramofona poleg glasov najslavnejših državnikov in pevcev. Francelj je zato silno hud, da se ne samo on, ampak cel njegov bališ vozi v gramofonu. Najprej je z lepo obiskaval vse gostilne, kjer delajo z njegovim bališem reklamo zase, ker pa lepa beseda ni nič pomagala in so se le še bolj drvili z bališem v gramofonu, je Antončkov Francelj šel kar h državnemu pravdnistvu s trdno zavestjo, da hoče tistega, ki ga je spravil v gramofon, »ven dobiti«. Tudi advokata si je najel in res so dobili te dni razni gostilničarji od dr. Pirca prepoved in kategorično izjavo, da z bališem Antončkovega Francelja sme razpolagati samo Antončkov Francelj. Gostilničarjem seve to ni nič kaj prav, ker tako imenitni bališ bi jim plačal gramofone. Zato pa gramofoni dalje igrajo najznamenitejši dogodek iz življenja Antončkovega Francelja. Francelj pa kuje nove načrte, kako bi prevrnil bališ iz gramofona. Kdor hoče torej še slišati slavo tega bališa, se mora podvizati, kajti Francelj je že storil korake, da se njegov bališ v gramofonu — konfiscira. Seve bo imel pri tem mnogo opravka, ker slavo njegovega bališa pojo sedaj tudi že gramofoni v Zagrebu in Trstu in kmalu bo bališ tudi na potu preko morja in tako bo spomin na bališ Antončkovega Francelja živel skoro gotovo tako dolgo, dokler bo kaj gramofonov. Francelj naj se pa pomiri in naj pusti — ljudem veselje.

lj **Umrl je lani v Ljubljani** 1207 oseb, dočim je bilo leta 1907 naznanjenih 1285 smrtnih slučajev. Zdravstvene razmere so torej od leta do leta ugodnejše in bodo še ugodnejše, ko se uresniči osuševanje ljubljanskega barja.

lj **Umrl je** na Trnovskem pristanu št. 20 zasebnik Matevž Erbežnik, star 81 let. — Umrla je v dež. bolnici Marija Gašperlin, zasebnica, stanujoča na Mestnem trgu št. 3.

lj **Tujski promet v Ljubljani meseca decembra 1. 1908.** Zadnji mesec je prišlo v Ljubljano 3515 tujcev — 725 manj nego meseca novembra in 596 več nego meseca decembra leta 1907. Nastanilo pa se je v hotelu Union 659, Slon 492, Lloyd 411, Cesar avstrijski 195, Južni kolodvor 165, Ilirija 158, Štrukelj 137, Malič 106, Bavarski dvor 53 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1139 tujcev.

lj **Krvav Silvestrov večer.** Na Silvestrov večer sta dva topničarja se skregala v gostilni J. Kosa v Zeleni jami z gosti, zunaj pa sta potem z bajonetom napadla goste in jih sekala. Jožef Muzlovic, kovač na južni železnici, je dobil hudo rano z bajonetom na vratu, poleg odvodnice, delavec Jožef Terkman je dobil tri rane. Ranjen je bil tako hudo, da so mu izstopile čreva, nevarno je ranjen tudi delavec Ivan Terdan. Te ranjence je rešilno društvo z rešilnim vozom prepelalo v deželno bolnico. Ranjenih je bilo pet oseb. Topničarja sta pobegnila, eden je pa pustil na bojišču svojo vojaško čepico.

lj **Odlikovanje.** Orožniški stražmojster J. Rogar v Ljubljani je dobil srebrni zaslužni križec.

lj **Umrl so:** Ivan Ferfila, sluga 71 let, Gašper Naglas, bivši starinar, 81 let; Marija Rahunc, gostija, 90 let; Ivan Skodlar, hlapec, 71 let; Gašper Mišič, strojar, 52

Božično darilo.

POZOR STARŠI! Najlepše darilo so priznani **H. HEITZMANN** **PIANINI in klavirji.**

Prodaja jih proti **ceniku z izrednim popustom** ter na delna odplačila edino le narodna tvrdka 3219 5

ALFONZ BREZNIK, Gradišče št. II.

:: Ljubljana :: **I. Wanek,** :: Ljubljana ::
sv. Petra cesta št. 21 sv. Petra cesta št. 21

krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinjših **kožuhovin**, raznovrstnih **kož**, **klobukov**, **čepic** lastnega izdelka vseh vrst. Velečenjenim damam priporoča vsakovrstne **kolirje**, **mufe** in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. — Tu se tudi **kupujejo** raznovrstne **kože od divjačine** po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18-18

Hiša

enonadstropna, z ograjenim vrtom in več stanovanji se **proda**. Primerna tudi za obrtnike. Prosta lega ob Ljubljani, na **Prulah št. 4. Ljubljana**. Pojasnila se dobe pri lastnici hiše ravno tam. 3194 3-3

Puške!

Lancaster od K 20—, **Flobert-puške** od K 8-50, **pištole** od K 2—, **samokresi** od K 5—, :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::
F. DUŠEK v Opočno št. 77
1631 Češko. 26

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani**.

Sodi.

Več vrst **sodov** ima **naprodaj A. REPIČ**, sodarski mojster v **Ljubljani, Trnovo**. 2983

Specijalna trgovina za čevlje
Glede cene najbogatejša izbora, **obliki noge** primerno pravilno sestavljeno obuvale.

Edina prodaja marke „**F. L. P.**“

3425 54-2

Od 25. dec. 1908 do 25. jan. 1909

prodajam v Šolskem drevoredu na svojih stojnicah na levo od jubilejskega mostu

prima slanino brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1-50 II. vrste kg. 1-30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1-40 II. vrste kg. 1-20. 3098 (33)

Elija Predovič.

dina zaloga izvirnih

Ameriških čevljev

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26—

Slovinci Slovencem

Zelo važno za trgovce in obrtnike

Ker imam še precejšnjo zalogo **reklamnih koledarjev za l. 1909**

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte** **vzorce** katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurence

tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati

komad že od 15 v. naprej

Vsem Slovencem se priporoča

3078 (20-16)

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Pristno, če na podplatu

Šent Peterburške GALOŠE
čevlji za sneg „Storm Slippers“.

2994 12-4

Vsak dan jih izdela tovarna

60.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

595 85

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

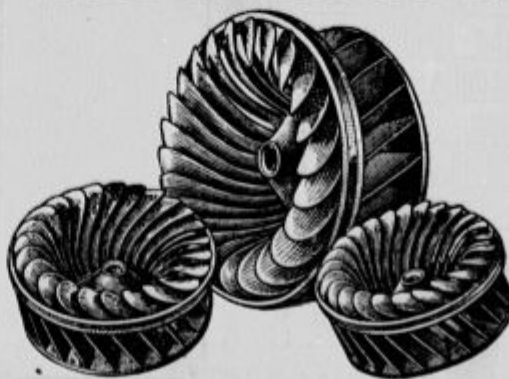
Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

A. ŽABKAR V LJUBLJANI
Dunajska cesta 42

Železolivarna, tovarna za stroje, ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: raznovrstnih **strojev**, priprav za mline in žage, moderne **Francois-turbin** za vsak padec in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem najrazličnejša dela **iz litega in kovanega železa** in sicer **križe, kotle, peči, klopi, stebre,**

trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše **železne konstrukcije**, kakor strešne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbinska in ključavničarska dela: **železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike** ter žično **pletenino** za ograje, vrtom, pašnikom, travnikom itd. — Načrti in proračuni na razpolago. Vse po primernih tovarniških cenah. 3254 12-2

H. SUTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Ljubljana . . Mestni trg nasproti rotovža . . Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glasshütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zaštonj in pošt. prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

2568 24-12

„CROATIA“

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

„CROATIA“ osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-14

Glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Gosposke ulice 4.
(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.
!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2399 14

= Fotografski umetni zavod = Avg. Berthold

2833

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Karol Kavšeka nasledn.

Schneider & Verovšek

— trgovina z železnino na drobno in na debelo —

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16

priporočata svojo bogato zalogo najnovejših trajno go-rečih peči vsake vrste od priprostih do najfinejših, predpečnike, posode za premog, mizne štedilnike in železne dele k zidanim štedilnikom, nadalje kuhinjsko posodo, okove za stave in pohištva, ter orodje najboljše kakovosti. Znano največja zaloga poljedelskih strojev samo prve vrste. Ceniki na zahtevo zaštonj.

2737 26-6

Slovenska trgovina!

Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. — Vezanje cvetlic točno po naročilu. — Za kupcevalce na debelo najnižje cene. 2552-14

Niz cekene!

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-8

Narisi in proračuni na zahtevo zaštonj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Veletrgovina železa

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

se priporoča cenjenim odjemalcem.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52-10

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žilono omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjčasti zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov. 3050 52-5

Prvi Kinematograf Pathé Prej „EDISON“.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Cene prostorov: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojakl do narednika 20 v.
Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.
Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.
Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju, Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljih pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekavske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:
 V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tridentu, Zadru, Spljetu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevem.
 Brzojavi: Valjični mlin, Kranj.

VINO

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola Pirano, je napredaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)« pošta Pirano — železniš. postaja Portorose (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Kdor

hoče rebe na svoje otroke obvarovati
kašlja hripavosti, katar, zaslezanja katar v grlu oslovskega in dušjivega kašlja, naj si omisli zdravniško preizkušeni in priporočeni

Kaiserjevih karamel za prsa s tremi jekami.

5500 notarijčno potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zavoji 20 in 40 vin, skatlica 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Lekarne pri „Orlu“ pri želez. mostu, deželna lekarna pri „Majdiču Pomagali“, M. Leustek: Uhalš pl. Trnovosy, Jos. Mayer, G. Piccoli, pri „Kroni“ A. Bohinc, Vogel Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Gjurčič v Metliki, Jos. Ančič, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirč, Idrija, H. Brilič, Litija, E. Bardich, Šk. Loka, Hugon Roblek, Trzin, Karol Andrijašič v Novemestu, Karol Savni v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku.

Prva slovenska modna trgovina za gospode:

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19
 se najtopleje priporoča

Telefon št. 155.

Prvi, najstarejši slovenski zavod za plakatiranje in snaženje stanovanj

3245 4

priporoča velespoštovanjem

PETER MATELIČ, Ljubljana, Škofje ulice 14.

Telefon št. 155.

Največja trgovina za godbene instrumente in gramofone v Pragi.

GRAMOFON

I. praške tovarne za godbene orodje, orhestrione

Diego Fuchs, Praga

je najboljša božično in novoletno darilo.
 Zaloge na drobno: Vaclavov trg 13.

Zadnja novost: dvostranske plošče za vsak gramofon a K 4.—.

„PRAHA“ Velikost: 29×29×14 cm.
 Fino poliran, natančno po sliki, cvetlični livnik v raznih barvah, kolesje se navija med igranjem. — Cena K 28.—.

„MOSKVA“ Velikost: 31×31×15 cm.
 Fino poliran in bogato okrašen cvetlični livnik v raznih barvah, kolesje se navija med igranjem. Cena K 32.—.

Novi ljubljanski komadi.

Godba c. in kr. pešpolka št. 27, kapelnik Teodor Christoph.

- X 100307 Triglav, koračnica, Fučikova
- X 100302 Naprej, koračnica.
- X 100303 „Mladi vojaki“, koračnica iz operete „Rokovnjači“, Parma.
- X 100304 „Sokol“, koračnica, Wavfinek.
- X 100305 La Bora, koračnica, Zitta.
- X 100306 „U boj“, zbor iz opere „Zrinski“ Zajc.
- X 100293 „Hrvatski Dom“, potpuri iz jugoslovanskih pesmi, I. del.
- X 100294 „Hrvatski Dom“, potpuri iz jugoslovanskih pesmi, II. del.
- X 100295 „Hrvatski Dom“, potpuri iz jugoslovanskih pesmi, III. del.
- X 100296 „Hrvatski Dom“, potpuri iz jugoslovanskih pesmi, IV. del.
- X 100297 Pozdrav z Gorenjske, valček, Parma, I. del.
- X 100298 Pozdrav z Gorenjske, valček, Parma, II. del.
- X 100292 „Venček slovenskih pesmi“.
- X 100299 Predigra iz opere „Graničari“, Zajc.
- X 100300 Fantazija iz operete „Caričine amazonke“, Parma.
- X 100301 Medigra iz opere „Ksenija“, Parma.

Ženski dvospev.
 X 104201 Gorska rožica.
 X 104214 Slovenskim mladencem, H. Volarič.

Josip Povh, komik slovenskega gledališča v Ljubljani s spremljanjem orkestra.

- X 2-102680 O treh ljubljah.
- X 2-102681 Napičnica iz Rokovnjačev, Parma.
- X 2-102682 Ljubljanski postrešek iz operete „Nečak“, Parma.
- X 2-102683 En starček je živel, L. Pahor.

- Moški kvartet Glasbene Matice.
- X 104206 „Venček narodnih pesmi“.
 - X 104207 Ogljar.
 - X 104208 a) Kranjčičev Juri.
 - X 104209 b) Tički.
 - X 104209 Ti si urce zamudila.
 - X 104210 Ko psi zalajajo.
 - X 104211 Stoji, stoji Ljubljana.
 - X 104212 Nočna rosa.
 - X 104213 En starček.
 - X 104202 „Oblački“.
 - X 104203 Planinska roža.
 - X 104204 Lahko noč.
 - X 104205 Pri oknu sva molče stonela.

Oddelek zbora Glasbene Matice v Ljubljani pod vodstvom M. Hubada.

- X 104656 Slovenec sem
- X 104657 O mraku
- X 104658 Lastovki v slovo.
- X 104659 Mladini.

Obširni, bogato ilustr. ceniki vseh razun navedenih aparatov, ki so vedno

Pošilja se samo v zalogi, na željo zastoj in franko. Nepovoljno vzamem tekom treh dni franko nazaj.

3297 3

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v.; K 140 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
 pri „zlatem levu“ v Pragi
 Elizabethgasse šte. 8 nova.
 Dnevno razpošiljanje. 2557 42—1

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 94

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.
 Dobl se tudi kroj po životni meri.

Majcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR

— v Ljubljani —

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.
 Prešernove ulice šte. 4. 163 44—10

Popravila točno in ceno.

Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom dr. Ivana Oražna raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd., se nahaja

na Turjaškem trgu šte. 4

— I. nadstropje. —

Pojasnila daje dr. Iv. Oražen ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne v

Wolfvih ulicah šte. 12.

SLIVOVKA

tropinoveo
 kranjski brinjevoe

Odlikovano v Parizu.

se dobi v sodih od 80 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in rektifikarni sadja

M. Rosner & Co., Ljubljana, Spod. Šiška, poleg Košarjeve pivovarne.

OSREDNJA BANKA

Vloge na knjižico in račun 4 % in 4 1/2 %. Kupevanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in števila zaloge brezplačno.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22.

(Ustredni banka českých spořitelén)

Posejlla okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam pred amerizacijo na 4 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Posilja lastnih 4 % bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavlje.

Bel. kap. 7,000.000.—
 Telegrami: „Sporobanka“.
 Depoziranje kavljev in vadij raznih vrst. Ekoni menjic same denarnih zavedev. Bankovne informacije in svete brezplačno.
 Telefon N. 19017.

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

prilaga svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, ščipalcev, deljonožev, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih avstrijskih žepnih in stenskih ur, zlatine in srebrnine.

Nikel ure od 1.00 do 10.00
Srebrne ure . . . 3.00 do 4.00
Zlate . . . 12.00 do 15.00

Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Najboljše klavirje harmonije

amer. sistema prodaja in izposoja najceneje edine narodna trdka

Alfonz Breznik, Grad šče št. 11 (blizu nunske cerkve)

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Maticice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli prepravi o blagostojnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Najceneje uglasjevanje. 2079 52-2

Simona Himeleka

Potniki v Ameriko! Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Himeleka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Kateri se ne odločijo, naj se obrnejo na **Simona Himeleka**.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterij. blaga na drobno . . . in na debelo. . .

Velika zaloga pletenin

kakor: nogovice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd. 2575

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gnojilni, slamožirnice, čistilnice, preše za sadje i. t. d. 1739 7

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1., Valvazarjev trg št. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji se povsod jako priljubljajo. — Obratujte se na mojo trdiko pri nakupu stavnih pletenih, portland-cementa, traverz, železnih in drugih različnih železnih in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic.

Podjetje betonskih stavb! Brata Seravalli & Pontello

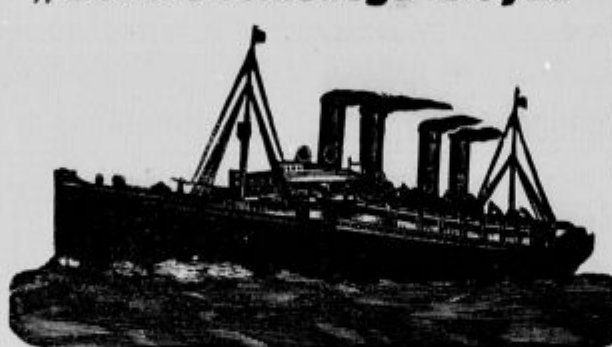
Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje, vodomotov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. 52-7

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thurl“.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki Severonemškega Lloydja

iz **Bremena** **New-York**

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II.**, **Kronprinz Wilhelm**, **Kaiser Wilhelm d. Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajo pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena resna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekom dvanajst let v službi kot šolska babica pod vodstvom gospoda prof. pl. **dr. Valente**, naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti šte. 9

in se priporoča vlec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Vino za butelje

iz posušenega grozdja najfinejših vrst, kakor: **muškat**, **maraskin**, **posip**, **brajda**, **ružica**, **kobilara** **izvanredno dobro**, **čisto naravno**

prodaja po 80 h (40 novčičev) liter

Uprava biskupskih dobara: **Kanažt**, p. **Punat**, otok **Krk**, (Veglia)

2947 16-16 **Petar Galzigna**, upravitelj.

Posoda za naročeno vino naj se pošlje na spediterja **G. Campacoi**,

Rijeka, kateri jo bo naprej poslal po parobrodu.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna za **Ameriko**

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovjših faconah in v velikih izberah

pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

2050 20-20

FR. ŠEVČIK, puškar

v Ljubljani, Židovske ulice 7.

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovjšega sistema. Kakor tudi municijo in vse druge lovske priprave po najnižih cenah.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastopj in poštine prosto.

Dragotin Majce

čevljarški mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranimo za prihodnja naročila. Obnovev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerni! Postrežba točna! 3292 2

v Ameriko in Kanado

najzložnejša, najcenejša in najvarnejša

vožnja s **Cunard Line**

444 46 **Bližnji odhodi:**

iz **Trata, domačega pristanišča:** Pannonia, 23. febr., Carpathia, 4. marca, Slavonija 17. marca.

iz **Liverpoola:** Lusitania največji najlepši parnik 6. febr., 27. febr., 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909. Mauretania 23. jan., 13. febr., 6. marca, 4. aprila, 24. apr., 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlaseku**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Najnovše slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

In plošče vseh sistemov in mark

Neprekoslji glede glasu in re-produkcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

2710 26-1

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.

Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3- v višje.

Izborni rodbinski aparat od K 30- v višje. Pokaže se zastopj, ne da bi se slišo k nakupu. Zamenja vseh plošč najkvalitetnejša. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastopj.

Zaloga pohištva

v ljubljanskem kolizeju na Marija Terezije cesti šte. 11

Puc & Komp.

priporoča kompletno opravo za spalne in jedilne sobe, železno pohištvo, tapetniške izdelke in blago.

Zagrinjala in posteljne preproge vsled opustitve po znižanih cenah.

Lastno mizarstvo in tapetniške dela nice.

Specijaliteta: Patent. spalni divan. 9931

let; Ivana Cof uradnega sluge vdova, 65 let; Alojzija Sadler, zasebnica, 72 let; Jernej Vončina, posestnik, 65 let; Viktorija Solar, usnarjeva hči, 7 let; Antonija Lasecki, krojačeva vdova, 71 let; Marija Naglič, dninarica, 60 let; Ivana Werhauer, dninarica, 44 let; Ivan Zorko, tapetar, 43 let.

Ij Unionov »Silvestrov« večer je napolnil dvorano z najodličnejšim občinstvom. Zabava je bila najprisernejša.

Na dvajset let težke je bil minulo sredo v Zagrebu obsojen Anton Sprajcer, ki je bil pomočnik Štefana Samardžića, ko sta na Vrdu pri Vrhniku umorila in oropala Matijo Cedolina. Sprajcer je razsodbo mirno sprejel in prijavil ničnostno pritožbo.

Sv. oče daroval 100.000 lir.

Rim, 2. jan. Papež Pij X. je dal škofom opustošenih pokrajin kot prvo pomoč na razpolago stotisoč lir. Poslal je v kraje nesreče posebne odposlance, ki mu naznajo, kje je sila najhujša, da bo tam pomagal tudi nadalje.

Kompromitacija nemške obrtnije. Nekateri nemške tovarne izdelujejo razna dijetelna in zdravilna sredstva, ki se z velikansko reklamo vsiljujejo celemu svetu in s katerimi se preplavljajo tudi naši kraji. V ti stroki nemške produkcije so sami Nemci odkrili škandalozne goljufije, ki so v listih za zdravnike in nemških listih dale povod k diskusiji, ki še zdaj ni končana. Gre se za takozvani »mesni izvleček Puro«, ki se izdeluje v Monakovem ter se je udomačil v nekoliko letih v vseh deželah kot izvrstno sredstvo za razne bolezni. O velikosti podjetja pričajo številke, ki jih je sama tovarna objavila. Leta 1907. se je namreč za izdelovanje »Pura« porabilo 600.000 kg govejega mesa od 4040 volov. Po poročilih tovarne, ki se objavljajo v reklamnih razglasih, se »Puro« izdeluje iz čistega mesnega izvlečka in obsega 20 odstotkov neizpremenjene mesene beljakovine, medtem ko drugi konkurenčni meseni izvlečki imajo samo nekoliko odstotkov mesene beljakovine. Mala steklenica »Pura« predstavlja zgoščen iz izvlečka od 5 funtov sirovega beafsteaka. Nedavno je Geret v nekem monakovskem listu za zdravnike objavil članek, ki je v njem dvomil, da se »Puro« izdeluje iz volovskega mesa in takoj potem se je oglašila v raznih znanstvenih listih cela truma strokovnjakov, kakor na pr. Hornicki, Schmidt, Landman, Wilson, ki so dokazovali, da »Puro« ni mesni izvleček temveč da obsega samo beljakovino iz jajc; nekateri strokovnjaki so pisali, da »Puro« nima nobenih redilnih lastnosti in so celo trdili, da v nekaterih slučajih bolnikom škoduje! V mnogih zdravniških listih so takoj umaknili naznana priporočila »Pura«. — Zato pozor na razne nemške »redilne« izvlečke, draga zdravila, ki k nam prihajajo iz blažene Nemčije! (»Kurjer Lwowski«.)

Naročajte „Slovenca“! Kjer eden ne zmore naročnine, naj se jih naroči več skupaj!

Telefonska in brzojavna poročila

DEŽELNI ZBORI.

Dunaj, 2. januarja. Poleg sklicanja kranjskega in goriškega deželnega zbora prinese »Wiener Zeitung« tudi cesarjev patent, s katerim se sklicujeta tudi nižjeavstrijski in tirolski dež. zbor. Zasedanje bo trajalo približno osem dni. Kranjski deželni zbor bo volil novega dež. odbornika iz splošne skupine, v goriškem dež. zboru pa bo na dnevnem redu volitev novega deželnega odbora, katero pri zadnjem zasedanju ni bilo mogoče izvršiti.

KRANJSKO DEŽELNO PREDSEDSTVO IN SLOVENCI.

Kamnik, 2. januarja. Pred trinajstimi leti so bili radi dogodkov v Domžalah, pri katerih je bil ranjen stavec Sedej, obsojeni ker na podlagi nekega starega patenta, ker so klicali Živio g. Fr. Stele na 3 dni, Cerar iz Domžal, Žagar, Klemenčič, Abe, Kvas, Leskovec, Fieh Avgust, Sachs, Antonija Osolnik pa na 24 ur zapora. Prošnja za pomiloščenje je sedaj odbita. Okrajno glavarstvo je prošnjo priporočalo, deželno predsedstvo kranjsko pa se je izjavilo proti!

ITALIJANSKO VSEUČILIŠČE V TRSTU?

Dunaj, 2. jan. Italijanski državni poslanci oporekajo, da bi bil Trident določen za sedež italijanski pravni fakulteti ter pričakujejo, da jo vlada ustanovi v Trstu.

RUSKA IN ANGLEŠKA SPREJELI PREDLOGE AVSTRO - OGRSKE.

London, 2. januarja. Ruska in Angleška sta sprejeli predloge Avstro - Ogrske o vprašanjih s katerimi naj se peča konferenca evropskih vlasti.

PROTI TURŠKEMU BOJKOTU AVSTRIJSKEGA BLAGA.

Carigrad, 2. januarja. Avstro - ogrski poslanik bo pri turški vladi danes storil najodločnejše korake proti bojkotiranju avstrijskega blaga.

NAPETOST MED TURČIJO IN GRŠKO.

Carigrad, 2. januarja. Radi zadnjega govora grškega kralja o aneksiji Krete pišejo turški časopisi jako razburljivo. Vrše se demonstracije proti aneksiji Krete. Vsled tega se je razširil turški bojkot tudi na blago iz Grške.

STRAŠEN POTRES V JUŽNI ITALIJI.

Rim, 2. januarja. Število žrtev in ranjencev je vedno večje. Rešilna akcija se najprej obrne tja, odkoder sliši kak klic na pomoč. V Neapelju so danes parniki pripeljali 12.000 ranjencev, katere so oddali v mestne in okoličanske bolnice. Pri Villa San Giovanni je potresni sunek vrgel neki osebni vlak v morje. V Roisi so dobili pod razvalinami 200 trupel. Mrličke pokopavajo tudi ponoči ob svitu ačetenk in bakelj. Bati se je v Italiji finančne katastrofe. Radi tega je vlada odredila da se vsem meničnim dolgovom da šestdesedenski moratorij.

PAPEŽ DARUJE ŽRTVAM EN MILIJON FRANKOV.

Rim, 2. jan. »Sera« poroča, da je sv. Oče ukazal, da se namesto prvotno namenjenih stotisoč lir dá na razpolago za žrtve en milijon lir, ki ga stavi na razpolago rimskemu prefektu. V lazaretu sv. Marije je na vatikanske stroške napravljen prostor za 500 ranjencev. Zavod vodijo usmiljeni bratje, nadzorstvo bo imel prefekt.

OBSOJENI MORILCI.

Skopje, 2. jan. Bratje Andrejeviči, ki so umorili nekega Srba, so obsojeni skupno v 21letni zapor. Ajot je dobil 15, njegova brata pa vsak po tri leta zapora.

RUSKI MORNARJI DELAJO ČUDEŽE.

Rim, 2. jan. Vse je navdušeno, s kakim samozatajevanjem in vstrajnostjo se udeležujejo reševalnega dela ruski mornarji, ki odevajo žrtve v lastno obleko. Mnogo se jih je pri reševanju poškodovalo. »Tribuna« poroča iz Messine: Ruska mornarica si je zapisala tu neizbrisljivo stran zgodovine o človeškem bratstvu in časti. Italija ji dolguje pristrčno priznanje in brezpogojno občudovanje.

NOVI SUNKI.

Rim, 2. jan. Astronomiška opazovalnica v Kataniji je včeraj zaznamovala mnogo potresnih sunkov. Enako poročajo iz Pizze v Kalabriji. Ljudstvo je prestrašeno in prenočuje pod nemilim nebom v mrazu in dežju. V Reggio je bil včeraj jutro zopet močan potres, ki je pretresel z grozo vse še živo prebivalstvo.

ITALIJANSKI PARLAMENT ZA ŽRTVE.

Rim, 2. jan. Italijanska zbornica bo sklicana še v prvi dekadi tega meseca. Dovolila bo za ponesrečene kraje trideset milijonov izredne podpore.

ZOPET POTRES.

Algier, 2. januarja. Včeraj se je v algierskih mestih čutil tri minute trajajoči potres. Telefonska zveza je prekinjena.

DAROVI.

Od dne 17. decembra 1908 do dne 27. decembra 1908 poslali so prispevke »Združenemu narodnemu odboru«:

Upravištvo »Slovenca« v Ljubljani v listu že izkazano zbirko Ivana Grobeljška, mestnega kaplana v Slov. Bistrici, za bedne rodbine obsojencev 60 K. — Na protestnem shodu »Slovenske narodne čitalnice« v Clevelandu (Ohio) 700 K. — Dr. Matej Pretnar, odvjetnik v Trstu, 25 K. — Fr. Sakret Co. v New Yorku nabral 500 K. — Telovadno društvo »Sokol« v Škofji Loki 64 K 95 h. — Fr. Korenčan v Logatcu 4 K. — Podporno društvo »Slovenski Zvečan« v Clevelandu 25 K. — Skupaj 1378 K 95 h. — Z današnjim izkazom je prekoračen tudi že triindvajseti tisoč, kar je gotovo najlepši dokaz slovenski požrtvovalnosti! — V Ljubljani, dne 28. decembra 1908. — Dr. Alojzij Kokalj s. r., blagajnik »Združenega narodnega odbora«.

Slabosti,

Nervoznosti, krčev, bolečin ne poznamo, odkar rabimo Pellerjev fluid s znanko »Elafluid«. Dvanajst let za poskušajo 5 K franko. Naročite pri F. V. Pellerju v Stubici trg Elia 84, (Hirvatsko).

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah v mm
31	9. zveč.	748.0	-7.6	sr. jvzh.	oblačno	
1	7. zjut.	50.2	-7.6	"	"	1.3
	2. pop.	50.7	-5.4	"	"	
Srednja predvčerašnja temp. — 6.9°, norm. — 2.6°.						
1	9. zveč.	51.2	-7.3	brevetr.	jasno	
2	7. zjut.	49.5	-10.5	sl. svzh.	del. obl.	0.0
	2. pop.	49.3	-4.8	sl. jvzh.	del. jasno	
Srednja včerašnja temp. — 6.8°, norm. — 2.7°.						

Zahvala. 1-1

Ob smrti naše nepozabne, iskreno ljubljene soproge, hčere, matere, tašče in stare matere gospe

Alojzije Grčar

izrekamo tem potom srčno zahvalo za premnoge izraze sočutja ob boleznih in smrti, za častno spremstvo pri pogrebu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, preč. duhovščini, kakor tudi še posebej darovalcem vencev. Predrago rajno priporočamo v molitev in pobožen spomin.

Zagorje ob Savi, 30. dec 1908

Žalujoči ostali.

Zahvala. 1-1

Za vse mnogobrojne zelo tolažilne dokaze iskrenega sočutja povodom boleznih in smrti nad vse ljubljene nepozabne hčerke in sestre

Polde

izrekamo vsem ljubim prijateljem in znancem pr. duhovščini in sploh vsem, ki so drago rajno spremlili na zadnjem potu in nam lajšali bol ob prebitki izgubi.

Trbovlje, 2. januarja 1909.

Žalujoča rodbina Bulinger.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg nov. tem. K 9.60, boljše K 13.—, polbelo skubljeno K 8.—, belo K 24.—, snežnabelo, kot puh mehko skublj. K 30.—, K 36.—, K 42.—. Pošilja franko po poizvedbi. Zamena dovoljena proti povratni poštnini. Benedikt Sachsel, Lobes št. 159 pri Piznu, Češko.

Kontoristinjo Slovenko

z mesečno plačo 90 K in s povrnjeno vožnjo

3445 sprejme takoj 3-1

Vydova tovarna hranil Praha VIII.

40.000 m²

zemljišča na prodaj, ob državni cesti, 10 minut od Ljubljane, kjer je najživahnejši promet z Gorenjsko. Proda se v celoti ali pa tudi deloma.

Lega je krasna, razgled romantičen na snežnike in okolico in najzdravejši zrak Kranjske dežele, zares pravcati raj Gorenjske.

Nahaja se v bližini prihodnje mehanično-železniške delavnice in kolodvora; prostor je velepomemben za tovarne, hotele, vile, letovičarje ali za kaka druga podjetja.

Naslov se poizve pri upravištvo »Slovenca«. 3479 (1)

V Belgradu polagajo danes v bratsko srbsko zemljo

Velo Nigrinovo.

Plakamo za njo, ki je bila ponos slovenskega in srbskega naroda.

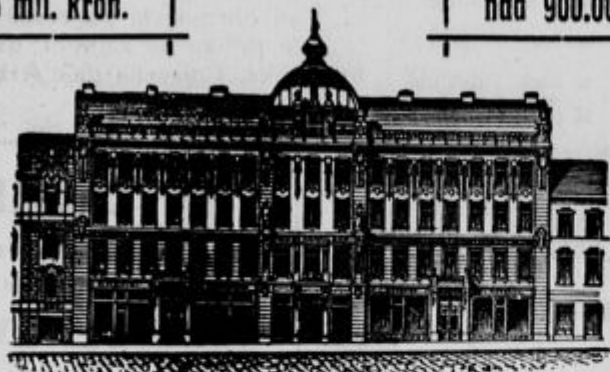
V Ljubljani, 2. januarja 1909.

Žalujoči sorodniki.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 33 mil. kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev. 3261 26-1

Hranilne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Vsem cenjenim gostom in odjemal-
cem, prijateljem in znancem želim

srečno in veselo novo leto!

Proseč za nadaljno blagonaklonjenost

Avgustin Zajec, restavrater

3493 Ljubljana, Sodnijske ulice 6. 2-2

Kranjsko društvo za varstvo lova

3423 naznanja, da prevzema 3-2

nakup živih jerebic in fazanov

za svoje častite člane in daje podrobnejša pojasnila na zadevna vprašanja. Ljubljana, 22. decembra 1908.

Helena Erbežnik roj. Mestnik naznanja tužnim srcem v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je preminil njen dobri soprog, oziroma oče, stari oče, tast, gospod

Matevž Erbežnik

previden s svetotajstvi za umirajoče v 81. letu svoje starosti. Pogreb dragega rajnika bo v nedeljo, dne 3. januarja ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Trnovski pristan št. 20, na pokopališče pri Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi. Blagega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev. Ljubljana, 1. januarja 1909. 10

Hišo

s prodajalno in gostilno poleg ceste blizu
Fare želi v **najem dati Ivan Bostič**
Št. Jurij nad Kumom. P. Radeče pri
Zidanem mostu. 5 1-1

Trgovski sotrudnik

zmožen češkega in nemškega jezika, želi
vstopiti v kako špecerijsko trgovino. Več
se poizve v uprav. „Slovenca“. 3415 (5)

Solidna postrežba!

Pozor!

Za **prevažanje vsakovrstnega blaga**, bodisi na
postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter
slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača tvrdka

Telefon
št. 262.

Josip Škerlj
spediter, Ljubljana, Kongresni trg 16.

Telefon
št. 262.

2 1

Nizke cene!

Zastonj

se porabijo vsako leto milijoni
za zdravljenja in gotovo se po-
kusijo vsakovrstna sredstva ka-
kor kopeli, masaže, vribanja itd.
in ravno oni način zdravljenja,
s katerim so dosegli zlasti v zadnjih letih znatne uspehe,
namreč **zdravljenje potom elektrike**, se v
največ slučajih na veliko škodo bolnikov premalo vpo-
števajo in to le raditega, ker večina bolnikov ne pozna
takega pripravnega in vspešnega samozdravljenja. Svetu-
jemo torej vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih mučijo
nervoznost, nevrastenija, revmatizem, bolezni v križu in
glavi, želodčne in črevesne slabosti, onemoglost srca,
ohromelosti in vseh vrst slabosti, dalje razne ženske bo-
lezni, da pošlje spodnji kupon na naš naslov, in mi mu
dopošljemo takoj 64 strani obsegajočo ilustrirano

brezplačno knjigo

razprava o moderni elektroterapiji.
gratis in franko.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj, I. Schwangasse števil. 1., s/3. I. n. odd. 4.

Kupon za brezplačno knjigo.

3. I. 1909

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I.,
Schwangasse 1, s/3. I. nadstr. odd. 4.

Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-
Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

3509 1-1

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede **trpežnosti, elegancije in priljubljenosti** in tedaj **najboljši izdelek** monarhije, kar priznavajo tudi vsi merodajni strokovnjaki. Naj tedaj nikogar ne pre-
motijo hvalisanja z drugih strani in naj vsak kupi le **čevlje** z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Dinter Karol, brivec in lasničar, Martinova cesta 14.

Domianović Paškal, brivec, Dunajska cesta št. 6.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec par-fumov, Sodnijske ulice 2.

Kastelic Ivan, brivski mojster, Sv. Florijana u. 25

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Kosec Ivan, brivec, Dunajska cesta 7.

Matković D., brivec, Pred škofijo.

Podkrajšek M., frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 35.

Sikutrić Julij, brivski mojster, Marije Terezije cesta 11.

Strmoli S. brivec in lasničar, zaloga lasnih mrežic, Pod trančo 1.

Cerkv. orodje in elekt. svetila.

Kregar Ivan, izdelovatelj cerkvenega orodja in posode ter elektr. svetil, Elizabetna c. 3.

Tratnik Leopold, izdelovatelj cerkvenega orodja in elektr. svetil (zaloga) Sv. Petra cesta 27.

Čevljarji.

Kukman Fran, čevljarski mojster, Dunajska c. 14.

Medic Fran, čevljarski mojster, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Sv. Petra cesta št. 2.

Ravnihar Anton, čevljarski mojster Sodnijske ulice 4.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Keber I., eksport kranjskih čevljarskih izdelkov, Stari trg 9.

Oblak Matej, trgovina s čevlji in čevljarski mojster Kongresni trg 6.

Podlesnik Ivan ml., trgovina s čevlji in klobuki, Stari trg 10.

„Pri zlatem črevlju“ (lastnik) I. Keber zaloga čevljev, domačega in tovarniškega izdelka, Stari trg 9.

Seunig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in čevljev, potrebščin na debelo in drobno, Prešernove ulice.

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohšt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeva ul. 4.

Bricelj Tomo, pleskarski mojster, Dunajska cesta 16.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Krema Ludovik, fotograf, Sv. Petra cesta 27.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32—34.

Gostilne in restavracije.

Češnovar Angela, trgovka in gostilničarka, Kolodvorske ul. 33.

Češka budijeviška pivnica Sv. Petra cesta št. 26.

Gostilna „pri deteljici“ (gostilna za delavstvo), Florijanske ulice št. 24.

Košak Peter in Josipina, restavracija poleg pošte, Prešernove ulice.

Mikuž gostilna, Kolodvorske ulice 3.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekl., izvir. napoln.

Pri zlati kapljici restavracija, Sv. Petra cesta 27.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Slobodnik Ivan, Metliško vino, gostilničar, Breg št. 8.

Škulj Rudolf, „pri Amerikancu“, gostilna in pre-nočišče, Florijanske ulice 20.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Češarek A., trgovina otroških igrač in pletenin, Selenburgove ul. 1.

Dobrič Emil, galanterija, igrače in predmeti za tujce, Prešernove ul. 9. (Poleg glavne pošte.)

Hribar Dragotin, zaloga razglednic, pisemskega papirja, Selenburgove ul. 4.

Iglič Fran, trgovina s papirjem in galanterijo na debelo in drobno, Mestni trg 11. (Glej inserat.)

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I., trgovina galanterijskega blaga in otroških igrač. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Praznik I., trgovina s papirjem Stari trg 24.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Skulj A. trgovina s papirjem, Poljanska c. 12

Toni I., trgovina s papirjem in galanterijo, Sv. Petra. cesta 31.

Izdelovalnice drož.

Golob Fran & Jos. Polak, jugoslovanska izdelovalnica drož, Sv. Petra c. 9.

Zaloker Maks, I. jugoslovanska tovarna drož, Kladezne ul. 17. Rečne ul. 5.

Kamnoseki.

Čamernik Ignacij, umetni in stavbeni kamnoseški mojster, Komenškega ul. 28.

Toman Feliks, stavbeni in umetno-kamnoseški mojster, Resljeva cesta 30.

Toman Feliks, tovarna za umetni kamen Resljeva cesta št. 30.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Kleparji.

Gradišar Fran, kleparski mojster, Tržaška c. 2.

Remžgar Ivan, kleparski mojster, Florijanske ulice 15.

Ključavničarji.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Rebolj Josip, stavbni in umetni ključavničar, Jenkove ulice št. 15 A.

Klobučarji, krznarji:

Jesenko Blaž, trgovina s klobuki, Stari trg 11.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Soklič I., trgovina s klobuki, Pod Trančo 1.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Narodna knjigarna Jurčičev trg 3, zaloga papirja, šolskih in drugih knjig ter pisalnih potrebščin.

Schwentner L. knjigarna, knjige, muzikalije, umetnine, zaloga pisalnih in risarskih potrebščin, Prešernove ul. 3. (Mestna hranilnica.)

Knjigoveznice.

Bonač Ivan, kartonažna tovarna, knjigoveznica in zaloga papirja, Selenburgove ulice. Gl. inserat.

Breskvar Fran, knjigoveznica Francovo nabrežje, (Filipov dvorec.)

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Krojači.

Ahčin Josip, krojaški mojster, Vegove ul. 12.

Slana Ivan, krojaški mojster. Sv. Petra nasip 67.

Slapar Oroslav, krojaški mojster, Zalokarjeve ul. št. 10.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Lekarna M. Leusteka pri Mariji pomagaj Resljeva cesta št. 1.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotož.

Lesni in sitarski obrt.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otroških vozičkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Praprotnik Simon, stavbeno mizarstvo, in izdelovanje omar za led s stroji, Jenkove ulice.

Trink Alojzij, mizarski mojster, Linhartove ulice, št. 8.

Vehar Ignacij, mizarski mojster, Gradaške ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina. Štritarjeve (Lingarjeve, ulice.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Keber I., manufakturna in modna trgovina, Stari trg 9.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Kostevc I., manufakturna in modna trgovina, Sv. Petra cesta 4.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Štritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat.)

Lozar J., manufakturna trgovina, Mestni trg 7.

Petkosig Josip, manufakturna trgovina, Stari trg 4.

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Fran Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestn. magistrata.

Souvan Fran Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom, Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Meršoi F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskalija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Oreh Matej, trgovina z mešanim blagom. Kolodvorske ulice 26.

Podkrajšek Josipina, modna trgovina za dame in gospode Črevljarske ulice 2.

Podkrajšek Rozalija, trg. z vsakovrstnim blagom za dame in gospode in otroke, Wolfve ulice št. 5.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Snoj Franja, trgovina z mešanim blagom. Prešernove ulice št. 28.

Šinkovic A. dediči, modna trgovina, Mestni trg.

Verbič And., trgovina z mešanim blagom, Turjaški trg 1.

Widmayer Katinka, trgovina z mešanim blagom „pri solncu“, Pogačarjev trg 3.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Šarc Anton, domač izdelek rjuh in oblačil od jednostavnega do najfinejšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domač izdelek srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in manšet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske ulice 8.

Plakaterji.

Matelič Peter, I. slov. zavod za plakiranje in snajenje stanovanj, Škofje ulice št. 14. (Glej inserat.)

Smole F. plakater in reklamno podjetje, Selenburgove ul. 6.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Premogarji.

Hrovatin Makso, Velike čolnarske ul. 4. Zaloga I. trbovelj. premoga.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Slaščičarne.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Poljanska c. 22.

Zalaznik Jakob, slaščičarna, kavarna in pekarija, Stari trg št. 21.

Stavbeniki.

Hlebš Jernej, zidarski mojster, Hradeckega predmestje 28.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga, špirita, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Kham Franc, trgovina specerije in delikates, Miklošičeva cesta št. 10.

Krč M., trgovina s specer. blagom in delikatesami, Mar. Ter. c. 7.

Leskovic & Meden trgovina specerijskega kolon. blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Lončar Josip, trgovina z moko in mešanim blagom, Sv. Florijana ulice 7.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij., delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Pavčič Božidar, trgovina z manufakturnim in specerijskim blagom, Zaloška cesta 5.

Perdan Ivan, trgovina s specerijskim blagom, Ljubljana, Cesarja Jožefa trg.

Ravtar M., delikatesna trgovina, Jurčičev trg št. 3.

Remic L., trgovina s špecerijskim blagom, Škofje ulice 15.

Sark Fr., trgovina s špec. blagom, dež. pridelki in moko, Kolizej.

Sekula Jos., špecerijska trgovina, zaloga žime in morske trave, Sv. Petra c. 14.

Sušnik A., trgovina špecerije, železnine in raznih barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom, žganjem in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Šarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Černe Ivan, tapetniški mojster in zastopnik I. kranjske miz. zadruga, Dunaj, c. 28.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Obreza Anton, tapetnik in dekorater, Šelenburgove ulice št. 1.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski mojster v trdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Černe Ljudevit, zlatar in trgovec z urami, Wolf-fove ul. 3. Glej, inserat.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatnino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potreb-ščinami, Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Marchotti Ivan, trgovina z usnjem na drobno in debelo, Sv. Petra cesta 30.

Vezenine itd.

Drenik M., zaloga ženskih ročnih del in potreb-ščin, Kongresni trg 7. (Glej inserat.)

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Vinske trgovine.

Gregorič Karol, posestnik vinogradov v Sromljah, trgovec z vinom, Kon-gresni trg št. 4.

Pipan M., prodaja goriškega vina na debelo. Zalokarjeve ul. 9.

Štark Franja roj. Plin, vinska klet, Predilne ul. 10.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtna-rija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figa-birta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Sušnik A., trgovina z železnino, roman in portland. cementa, kuhinj. posode Zaloška cesta 12.

Žitne trgovine.

Lavrenčič Maks, trgovec in zastopnik I. belovarskega paromlina, Dunajska cesta.

Rus brata, trgovina z žitom, moko, deželnimi pridelki in drvini, Emonska cesta št. 2.

Zidar Jos., različna zastopstva, komisijska trgo-vina z žitom, lanenimi tropinami na de-belo, Dunajska cesta 31.

Razne tvrdke.

Alešovec Marija, perilo za gospode in dame, opreme, učilišče za ši-vanje perila, Elizabetna cesta št. 6.

Adamič Ivan N., I. kranj. vrvarna in trgovina konopnine, Sv. Petra cesta 33.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice.

Breznik Alfonz, trgovina in izposojevalnica gla-sovirjev, Gradišče 11. Glej inserat.

Cvetrežnik Josip, sobni slikar, Karlovska c. 2

Česka deln. pivovarna Budjevice, glavna zaloga za južne de-žele, Sv. Petra nasip 27.

Fabijan Fani, mlekarna, Francovo nabrežje 7, zraven ribjega trga.

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in izdelovalca oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Janc I., trgovina s praško šunko. (Wolfve ul.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Kregar Ivan, zastopnik tovarne za kineško in alpaka srebro Bachmann, Elizab. c. 3.

Križnar I., krovce z opeko, eternitom in škri-ljem, Hrenove ulice 9.

Lavrenčič & Domicelj, žitna trgovina, Du-najska cesta 32.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Murnik Josip, zastopnik parotovarne za milo, surovo margarino in kristalno vodo Igna-cija Foka v Kranju, Sv. Petra cesta št. 31.

Oblak Josip, strugar in izdelovalec zdrav-stvenih pip, strugarska popravila, Še-lenburgove ulice št. 1.

Perdan Ivan, glavno zastopstvo zavarovalnice Riunione Adriatica di Sicurtà, Trst.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagre-bačke tvornice likera, preje Franjo Po-korny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabi-lijami in deželni pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski dre-vored, Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Ševčik Fr. puškar in trgovec z orožjem, Židov-ske ulice 8.

Škrl Josip, spedijsko podjetje, Gradišče. 1.

Šupevc Fr., svečarna, Prešernove ulice 7.

Tehnična pisarna K. Holinsky, ar-hitekt in stavbe-nik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solnčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg št. 4. Glej inserat.

Zidar Jos., glavni zastopnik za kranjsko hrvat-ske veležanjarne za slivovko in tropi-novec A. Hermanna v Varaždinu, Dunajska c. 31.

Zupančič Ivan, metlar, Karlovska c. 6.

Železnik Franc, trgovski zastopnik, Sodnijske ulice 6.

Opazka: Ako se oglasi vsaj dve trdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

PEVOVODJA

zmožen voditi tudi orkestralne zборе, dobi stalno mesto kot stranski zaslužek pri pev-skem zboru v večjem mestu na Slovenskem. Ponudbe z dokazili o sposobnosti in zahtevo glede plače pod šifro „5000“ na upravo 3359 „Slovenca.“ 6-6

Tovarna lončenih pečij

in raznih lončenih izdelkov

Janez Gregorec, Mengeš

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v naročila na **pečnice** za štedilna ognjišča in ob-kladanje kuhinjskih sten, in sicer **belih** in **višnjevih**, dalje **kmečkih** **pečij** za pečenje kruha in **pokonč-nih** za samo gorkoto, kakor tudi **okroglih** **pečij**.

Dalje priporočam veliko zalogo **zidne opeke** iz okrogle peči bolj ali manj žgane, **opeke za oboke**, **strešne opeke**, zajamčeno do-mačega izdelka, dalje **stisnjene** **štrešne opeke**, **robnike**, iz-delane na roko in stisnjene, vse po **znižanih cenah do 15. mar-ca 1909.** — Zarezana opeka pride pozneje na vrsto. 3480 2

ADVOKAT D^r. JOSIP WILFAN

3486

ima svojo pisarnico

3-2

== v Trstu, Corso št. 37. ==

Naznanilo.

Usojam se cenj. p. n. svojim naročnikom in prijateljem vljudno naznaniti, da sem

premestil svoj slikarski in pleskarski obrt z Brega št. 20 v lastno novo hišo v Sodnij. ulicah št. 12,

kjer se bodem vedno potrudil, da si ohranim, oziroma pridobim za-upanje svojih cenjenih naročnikov. Priporočam se najtopleje in za v bodoče

beležim velespoštovanjem

Franc X. Staré,

slikar in pleskar,

Ljubljana, Sodnijske ulice 12.

3488 2-2

1909

Vsem p. n. naročnikom,
odjemalcem in gostom,
prijateljem in znancem

1909

srečno, veselo novo leto!

3400 2 2

Alojzij in Ana Zajec

== **vinotržec** ==

Spodnja Šiška.

1909

1909

Slavnemu občinstvu naznanjam da sem otvoril na Urhniku

delavnico za kleparsko in ključavni-čarsko obrt ter napeljavo vodovodov

in se priporočam v solidno in ceno izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del

Z velespoštovanjem

Juan Leskovec

ključavničar in klepar na Urhniku.

3449 2-2

NAZNANILO.

Vdano podpisani, dosedanji portretist v fotografičnem zavodu Bertholdovem, si usojam slavnemu občinstvu javiti,

da sem prevzel s 1. januarjem 1909.

fotografični atelije

dosedaj A. Landau v Bethovenovih ulicah št. 7.

katerega bom vodil pod imenom

„Atelijé Viktor.“

Kot strokovnjaku z dolgoletno prakso mi bode mogoče vsa v foto-grafsko stroko spadajoča naročila točno in najfineje izvrševati in z zmernimi cenami v vsakem oziru zadostiti zahtevam slavnega občinstva. Priporočujoč svoje podjetje blagonaklonjenosti slav. občinstva, beležim z velespoštovanjem

Viktor Kunc.

3505 35-2

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomirja kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzlgkeit“, Dunaj, VII. h, Kalserstr. 73-75.**
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu, Volšperku in Andrijeveču.

Zaloga skoro vseh lekarnah.

Herbabny-jeva aromatiška esenca.

Že 34 let uvedeno in najbolj preizkušeno, boli lajša-
joče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi ner-
vozne boleti.

Od 28. decembra 1908 do 6. januarja 1909 prodajam zaradi inventure moško in žensko konfekcijo pod vsako ceno.

Angleško skladišče oblek **O. Bernatović**, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Gostilna v najem

se odda v **Prigorici** pri Ribnici. Lep prostor z vrtom. — Natančneje pri **Mat. Križmanu**, gostilničarju v Ribnici, (Dolenjsko). 3476 3-3

Ravnokar je izšel Koledar za kmetovalca 1909.

uredil drž. konz. **J. Legvart**. IV. zelo popoln letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata pravila živinoreje, krmiljenje goveje živine in prašičev, mlekarstvo, preiskovanje in bolezni mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Živnozdravništvo Vinoreja. Tabele za merjenje lesa. Zadrugištvo. Merjenje lesa. Prerač. v kile, orale in hektarje. Koledar, in še mnogo drugega. Vezan je letos v posebno močno platno. **Cena s pošto K 1-80**, in se naroča pri **iv. Bonaču** v Ljubljani. Vsled prihranitve dragega povzeta se 3417 naj znesek naprej dopolnje.

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je

Kaplor št. 11.

Isti deluje, da postanejo lasje gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. — Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obojtelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurišić**, lekarnar. Pakrac št. 65 Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 3146 10-4

5 K. Treba, da si vsaka obojtelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurišić**, lekarnar. Pakrac št. 65 Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem. 3146 10-4

Praktična novost!

Scepilnim strojem „Helleria“ zamorete drva hitro, brez nevarnosti in ropota cepiti v poljubno majhne kose. Dobi se v vseh boljših trgovinah za hišno in kuhinjsko orodje za ceno K 12.—.

Kjer se ne dobi, naročite naravnost pri izdelovalcu.

Ludovik Heller, inženier Dunaj X., Laxenburgerstrasse 33. 2846 13-10

Velika zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zalec
urur in optikar
Ljubljana,
Starl trg, št. 28.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, belega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 6, belega K 10, pranskega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogate napojne iz zela gostega, jak. vrpečnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica velikost 170x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napojena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24, posamezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti povzetju razpošilja poštne prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dženici št. 222.

Češki les. 2599-56

Za nenačrtovane denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočena je

38 12 II.

**MATTONLEY
GIESSHÜBLER**
alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta milaraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, felez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varh. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špicerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassniku** Ljubljana 114 52-47

Enonadstropna hiša

na **Vrhniki št. 182**, pripravna za trgovino ali obrt, z dvema velikima kletima se proda pod ugodnimi pogoji iz proste roke. Več se poizve ravnotam. 3241 6

Pozor!

Trg. ur, zlatnine in srebrnine vsake vrste:

Nikelnaste ure	od K 3-75 višje
15. rub. „Intakt“ ure	25-
Nikelnaste žepne budilke	12-32
Srebrne ure	8-50
Enigma, tanke ure	1-50
Ženske srebrne	8-
Zlate, 14-kar. ure	60-
Ženske zlate, 14-kar.	24-
Stenske ure	4-60
Budilke	3-20
Ure z nihalom	10-
s kukavico	5-30
Srebrne verižice	2-90
Zlate	30-
Uhani, 14 kar.	2-85

Dalje priporočam razne obeske in razno drugo srebrnino in zlatnino po čudovito nizki ceni. Za pristnost blaga se jamči. Proseč velečenj. naročil. S spoštov. **Andrej Žankar**, 3432 urur in trgovec, Stob, p. Domžale.

Ure! Milko Krapeš

Gramofoni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Priporočam svojo zalogo **zlatih, srebr. tula** **nikel. žepnih** in različnih **stenskih ur**, vsake vrste **budilk**, **zlate verižice**, **prstane**, **uhane**, **bisere** z dragulji. **Srebrne** in iz **kinoškega srebra orodje**.

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 25

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevano poštne prosto.

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52-7

F. HITI pred **Škofijo** št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevin.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. 3144 10 4

Delovanje izborno, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošila. — Prosim, da se naroča naravnost od

P. JURIŠICA, lekarnarja v **Pakrau št. 65** (Slavonija).

VODOVODI kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana

Podružnice
Spljet, Celovec
- in Trst -

- Delniška glavica -
- K 3.000.000 -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporočam promese na kreditne srečke K 20 žrebanje 2. januarja, glavni dobiček K 300.000
srečke za regulacijo Donave 10 2. 140.000
ljublanske srečke 2. 40.000
3% zem. kred. srečke 5 1/2 5. 100.000

Vse 4 promese samo K 40.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje po čistih 4 1/2 %

Podružnice
Spljet, Celovec
- in Trst -

- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporočata svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sorejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“ v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21-60. Brzjavlj.: Balkansped.
Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema
v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago
in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi
pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulant-
neje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago
po naročilu in na račun svojih naročevalcev naj-
povoljneje. Otvarja carinske kredite, zacarini
blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih
skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljkatve
na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije
in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo
hitro in zastonj.

2645 25 12

POZOR!

Slovenska modna trgovina
modni salon za moderne damske klobuke

A. VIVOD-MOZETIČ, Ljubljana

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu

se najvdanejšie priporoča velecenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Slovenici!

POZOR!

POZOR!

SVOJI K SVOJIM!

POZOR!

Kati Držaj-Avsec

Ljubljana, Florijanske ulice šte. 22 (v lastni hiši),
priporoča velecenjenemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogo
vedno svežega špecerijskega blaga ter najboljše
vrste moke lastne mletve po najnižjih cenah. Postrežba
solidna in točna. — Prodaja na drobno in debelo.

Slovinci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077-12

trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobi **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago.

3294 (4)

Cene primerne.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Skupna rezerva sklepom 1907 Upravno premoženje sklepom 1907
čez stotisoč kron. 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

GLAVNA POSOJILNICA

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve
obrestuje hranilne vloge po

3418 8

4 3/4 %

t. j. K 4-75 za vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do
dneva dvige, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se
sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

Račun pošne hranilnice šte. 49086.

Telefon šte. 135.

3434

Gospodinje

ali ste že poskusili

Planinškovo praženo kavo?

???

!!! Če ne — porabite priliko k praznikom!!!

Pogostile bodete, kakor še nikdar!!

Samoprodaja vedno sveže pražene kave v velepražarni:

Dunajska cesta, vogal Sodnijske ulice. Špecerijski oddelek: Dunajska cesta 6.
Istotam velika zaloga in prodaja špirta in vsakovrst. žganja na debelo.

Prva ljubljanska velika pražarna za kavo:

Karel Planinšek.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 3/4 %** to je: daje za 200 kron
9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za tedenje!

Kanonič A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonič J. Sušnik l. r., podpredsednik.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno,
Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín,
Plzeň, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogni Rennweg), III. Lő-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder-
strasse 152, IX. Alserstrasse 52, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger
Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 52.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20,000.000. Res. zaklad K 8,000.000.

Najkulantnejši

:: **nakup in prodaja** ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.

:: **Zamenjava in eskomptiranje** ::

izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.